KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams $5.00
pusei metų $2.50
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 31 SO. BOSTON, MASS., 1968 LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METŲ LIEPOS - JULY 31 64 - TIEJI METAI

"Keleivio" telefonas AN 8-3071 Second-class postage paid at Boston, Massachusetts Atskiro numerio kaina 12 centų

Čekoslovakija stovi prieš istorinius sprendimus

Sovietų Sąjungos ir Čekoslovakijos komunistų partijų vadovybės susitiko Čekoslovakijoje prie Sovietų Sąjungos sienos. Jų nutarimai dar nėra žinomi, bet įtempimas labai didelis. Dvi galimybės: nuolaidos ar užpuolimas.

Rašant šiuos žodžius pirmadienį, padėtis Čekoslovakijoje yra tokia.

Šiandien prasidėjo Sovietų Sąjungos ir Čekoslovakijos pasitarimai. Į juos yra išvykę visi 11 Sovietų Sąjungos komunistų partijos—aukščiausio sprendžiamojo organo — politbiuro narių. Visa partijos vadovybė su prezidentu Svoboda dalyvauja ir iš Čekoslovakijos pusės.

Tiksliai nežinoma, kame jie posėdžiauja, nes sovietai pareikalavo tai laikyti didelėje paslaptyje. Laikraštininkai yra suuodę, kad šios delegacijos susitiks traukiny Čekoslovakijos pasieny tarp Cierna ir Tiscu stočių. Posėdžiai bus trumpi, tęsis ne ilgiau kaip 48 valandas. Mat, sovietų istorijoje dar nebuvo atsitikimo, kad visas politbiuras būtų išvažiavęs iš krašto. Posėdžiaudami pasieny geležinkelio vagone, sovietų atstovai galės naktį grįžti į Sovietijos teritoriją.

Ką jie ten sutars ar nesutars, sužinosime vėliau, nes dabar tai neskelbiama, o tik pranešama, kad pasitarimai jau vyksta.. Čekoslovakai išvyko su dideliu pasiryžimu nenusileisti, o sovietai taip pat yra pasiryžę spirti čekus priimti jų reikalavimus.

Rusų reikalavimai yra labai dideli: panaikinti spaudos laisvę, grąžinti griežtą cenzūrą, tuoj užgniaužti bet kokią kitų partijų veiklą, pašalinti iš pareigų griežtus reformų šalininkus, atsisakyti megzti artimesnius ryšius su Vakarų Vokietija ir leisti įvesti sovietų kariuomenę sienai su Vakarų Vokietija saugoti. Kitaip tarus, reikalaujama grįžti į tokią pat tvarką, kokia buvo prie stalinisto Novotnio.

Bet čekoslovakams ta stalinistinė tvarka jau tiek įkyrėjo, kad jie šaukte šaukia savo vadams — laikykitės, nenusileiskite! Daugiau nei milionas čekoslovakų pasirašė atsišaukimą, kuriame sakoma, kad pasirašiusieji, kol gyvi, neatsitrauks nuo naujo kelio į socializmą, nepriklausomybę ir laisvę.

Čekoslovakų delegacijai išvykstant, darbininkai buvo sumanę paskelbti 5 minučių generalinį streiką, kuriuo būtų parodyta parama reformas pradėjusiems vadams, bet nuo jo susilaikyta.

Nėra abejonės, kad čekoslovakams teks nuo kai ko atsisakyti, jeigu, žinoma, rusai bus nutarę susitarti, bet jeigu jie yra apsisprendę daliniu nusileidimu nepasitenkinti, tai reikalą spręs tankai, kurių pilnas pasienis.

Čekai žada jokiu būdu nesutikti grąžinti cenzūros ir neleisti įvesti į Čekoslovakiją nuolatinių sovietų kariuomenės įgulų.

Reikia priminti, kad sovietai staiga sugalvojo manevrus nuo pas Pabaltijo, ir todėl dabar Čekoslovakijos pasienyje sovietų kariuomenės yra daug daugiau, negu jos buvo, kai manevrai čekams pagąsdinti buvo vykdomi Čekoslovakijos žemėje. Tie manevrai tepasibaigs rugpiūčio 10 d. Taigi, iki to laiko turės baigtis ir visokios taikios derybos.

Sunkias dienas gyvena Čekoslovakija. Niekas nežino ateities, bet dar sunkiau numatyti, ką ta ateities diena atneš Čekoslovakijai: ar ji toliau galės žengti į ramesnį ir laisvesnį gyvenimą, pati tvarkyti savo reikalus, ar Maskvos tankai sutriušKins tautos viltis ir rusų pastatyti komisarai vėl pavers kraštą kalėjimu ir tvarkys jį pagal Maskvos įsakymus.

Viso laisvojo pasaulio žmonės yra Čekoslovakijos pusėje.

Viršuje matome tankus, kurie 1956 triuškino Ven grįžos laisvės kovotojus. Apačioje matome Čekoslovakijos ir jos kaimynų žemėlapius. Kairėje Čekoslovakijos komunistų vadas Aleksander Dubček, dešinėje Sovietų Sąjungos komunistų bosas Leo nid Brežnev.

Šumauskas priima Kremliaus svečius

New York Times korespondentas Maskvoje paskelbė, kad paskutines dvi dienas sovietų spaudoje nebuvo minimi didieji politbiuro nariai. Svarbūs užsienio svečiai buvo priimami užsienių reikalų ministro Gromyko ir lietuvio komunisto Motiejaus Šumausko, kuris yra vienas iš Sovietų Sąjungos viceprezidentų. Mat, pati tirštoji Maskvos smetonėlė išvažiavo į derybas su Čekoslovakijos atstovais.

Bostono miesto tyrimo biuras spėja, kad 1968 m. nekilnojamojo turto mokestis pakils iki $130 už kiekvieną tūkstantį vertės.

New Yorke mirė Vincas Gervickas

New Yorko universiteto ligoninėje mirė 70 m. amž. Vincas Gervickas. Liepos 27 d. jo palaikai buvo sudeginti Fresh Pond krematoriume.

Liko liūdinčios žmona Teklė ir duktė Genovaitė. Joms reiškiame gilią užuojautą.

Vėliau apie velionį parašysime plačiau.

Sovietų politbiuro rabinai

Sovietų Sąjungos komunistų partijos politinę vadovybę (politbiurą) sudaro šie asmenys: partijos pirmasis sekretorius Brežnev, min. pirm. Kosygin, aukšč. tarybos pirm. Podgornij, partijos ideologas Suslov, Voronov, Kirilenko, Šelest, Šelepin, Mazurov, Polianskij ir Voss.

Šitie rabinai ir nuspręs, ką daryti Čekoslovakijoje: sutriuškinti jos laisvės pastangas, ar priimti čekoslovakų ribotas nuolaidas.

Smūgis kandidatui Nixonui

Sen. Persy, kuris buvo laikomas Nixono rėmėju, dabar pareiškė, kad remsiąs gub. Rockefellerio kandidatūrą.

Į Čilę pabėgo Bolivijos vidaus reikalų ministras Arguedas, geras prezidento bičiulis. Jis prisipažino pasiuntęs Kubos Castrui komunistų partizanų vadą Che Guevaros dienoraštį.

Clevelande buvo kilusios riaušės

Praeitą savaitę Clevelande kilo rasinės riaušės, kuriose žuvo 3 policininkai ir 8 riaušininkai, o sužeistų yra žymiai daugiau.

Jas sukėlė maža grupė, pasivadinusi Circle Afro-American Unity, kuriai vadovavo Fred Ahmed Evans. Jis suimtas su keliomis dešimtimis kitų.

Tos grupės nariai mėgo rėdytis afrikietiškais drabužiais, nešioti įvairias afrikietiškas grandines, auginti barzdas. Jų vadas buvo astrologas. Jis esa iš žvaigždžių išskaitęs, kad negrai kels riaušes 1967 m. gegužės 9 dieną. Tada laikraštininkai tą pranašystę plačiai išgarsino, ir Evans tapo vadu, kurio anksčiau niekas nežinojo.

Evans laikomas šių riaušių ir šaudymu pradininku. Jis esa žvaigždėse matęs, kad baltiesiems reikia atkeršyti už visas skriaudas, kurias šie darą juodiesiems. Jo pasekėjai, pasirūpinę šautuvu, ir pradėjo šaudyti į policijos mašinas. Dabar tas vadas kalėjime, dalis narių žuvo, o kiti suimti.

Kai riaušės kilo, majoras negras Stokes į juodųjų rajoną buvo pasiuntęs tautinę gvardiją ir policiją, bet netrukus baltuosius iš ten atšaukė ir apsaugą pavedė vien juodųjų policijai ir parinktiems civiliams, iš viso 500 asmenų. Bet kitą dieną vėl teko pasiųsti karius, nes juodieji nesugebėjo sulaikyti plėšimų. Dabar ten vėl ramu.

Mirė pirmasis atomo skaldytojas

Liepos 28 d. Vokietijoje mirė dr. Otto Hahn, 89 m. amžiaus, kuris pirmasis dar 1938 m. nustatė praktišką atomo suskaldymo būdą ir nurodė kelią į atominės bombos gamybą. 1944 m. jis gavo Nebelio premiją už savo darbus chemijos srityje.

Naujasis Irako "Revoliucinės karo tarybos" prezidentas gen. Ahmed Hassan Al-Baks. Taryba nuvertė prez. Aref ir ištrėmė jį iš krašto.

Irako nuverstasis prez. Abdel Rahman Aref.

Vakarų Berlyne uždraudė latvių studentų suvažiavimą

Suvažiavimą uždraudė sąjunginės valstybės, pataikaudamos sovietams.

Vakarų Berlyne latviai šaukė jaunimo kongresą, kuriame turėjo dalyvauti apie 500 atstovų, jų tarpe apie 100 iš JAV. Miesto majoras nutarė kongreso neleisti. Latviai žadėjo to įsakymo neklausyti. Tada majoras kreipėsi į JAV, Britanijos ir Prancūzijos karinius komendantus. Šie taip pat nutarė kongreso neleisti, nes tai galėtų užgauti Sovietų Sąjungą.

Šiandien mada pataikauti sovietams. O sovietai Vakarų visai nepaiso ir daro tai, kas jiems naudinga,, visai neatsižvelgdami, ar tai patinka ar ne vakariečiams.

Amerika tiesia tiltus į rytus, tik visa bėda, kad antroje pusėje jiems nėra jokios atramos, tad anksčiau ar vėliau tokie pastatai turės sugriūti.

Sen. Ed. Kennedy nebus kandidatas

Demokratų kandidatas į prezidentus Humphrey pareiškė norįs, kad į viceprezidentus kandidatuotų sen. Edward Kennedy, bet šis kategoriškai pasakė: No.

Dabar dairomasi kito kandidato. Sakoma, kad juo gali būti vienas iš šių trijų: Kennedžio svainis dabartinis ambasadorius Prancūzijai Shriver, sen. Muskie iš Maino ar sen. iš Oklahomos Harris.

Jei Humphrey būtų nominuotas, svarstoma ir kandidatuojančio į prezidentus McCarthy kandidatūra į viceprezidentus. Bet kol kas visa tai tik kalbos ir spėliojimai.

Amerikiečiai šaudė į savo laivus

Vietnamo vandenyse amerikiečių lėktuvai suklydę apšaudė savo pačių laivelius, kurių vieną paskandino, o pora sužalojo. Žuvo ir 8 amerikiečių ir australų kariai. Tai įvykę dėl radaro suklydimų.

Tokie atsitikimai, kad apšaudomos per klaidą savosios karinės pajėgos, jau ne pirmiena. Dabar dėl to vedamas tardymas.

Popiežius draudžia gimdymų kontrolę

Šiomis dienomis popiežius specialiu raštu griežtai pasisakė prieš gimdymų kontrolę ir tam reikalui vartojamas priemones. Pagal tą pareiškimą, gimdymų kontrolė prieštaraujanti pagrindiniams žmonijos ir krikščionybės principams ir vedybų tikslui.

Tas klausimas Vatikane buvo jau seniai svarstomas, ir prieš 6 metus popiežius Jonas XXIII jį buvo pavedęs pastudijuoti specialiai komisijai. Nors tos komisijos dauguma pasisakė už gimdymų kontrolę, bet popiežius dabar paskelbė savo priešingą nutarimą. Žinoma, gyvenimo praktika dažniausiai neboja jokių nutarimų, ir jo realybė priverčia pakeisti visokius samprotavimus.

Kun. Terence J. Mangan iš Seaside, Cal., nutarė sutaną pakeisti policininko uniforma. Jis dalinai jau dirbo policijoje, bet Roma įsakė mesti tą darbą ir jį suspendavo.

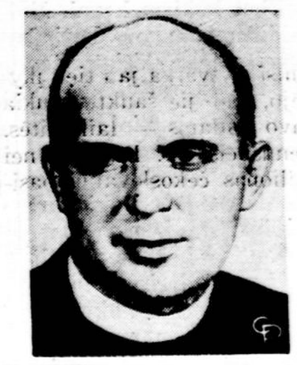

Marylando jėzuitų provinciolas kun. Edward J. Sponga, 50 m. amž., metęs sutaną ir susituokęs su registr. slauge Mary Barrett, 33 m. amžiaus.

Ko visi neturėtume pamiršti

Žodis "imperializmas" niekur nėra taip dažnai vartojamas, kaip Sovietų Sąjungoje, ir ten jis reiškia tą pat, ką ir vardas Jungtinės Amerikos Valstybės. Jei ten sakoma "imperialistinės jėgos", tai reikia suprasti, kad tai JAV ir jų sąjungininkės.

Jei pažiūrėsite į žodyną, ten rasite, kad imperializmas yra savo teritorijos plėtimas jėga, paprastai sakant,— svetimų žemių grobimas. Vadinasi, pasak sovietus, JAV yra svetimų žemių grobikės. Ar taip ir yra?

Į tą klausimą lengva atsakyti, nevarčius netgi storų istorijos knygų. Tam pakanka ir mūsų pačių paskutiniųjų metų aiškios patirties.

Imkime tik paskutines kelias dešimtis metų. JAV paskutiniojo pasaulinio karo metu buvo užėmusios ne vieną valstybę, bet kiek iš jų jos pasisavino? Nė vienos. Iš visur po karo pasitraukė ir jų ūkiui atstatyti dar sukišo bilionus dolerių.

O žvilgterėkime į kitą pusę, kur nuolat šūkaujama apie JAV imperializmą ir skelbiamasi tautų išlasivintoja. Taigi meskim žvilgsnį į Sovietų Sąjungą.

Ir štai, ta "tautų išlaisvintoja" po Antrojo pasaulinio karo jėga prisijungė Estiją, Latviją. Lietuvą, dalį Rumunijos, Lenkijos. Suomijos ir Karaliaučiaus sritį. Savo leteną ji uždėjo Vengrijai, Rumunijai, Bulgarijai, Lenkijai, Rytų Vokietijai, Čekoslovakijai ir iki paskutiniųjų dienų siekia dar vis naujų žemių pagrobti.

Pagal Maskvos žodyną, tai, žinoma, nėra imperializmas, o tik tautų išlaisvinimas. Kad tokią kvailybę nesigėdina skelbti Maskvos komunistai ir jų klapčiukai, nėra ko stebėtis, nes melas yra pagrindinė komunizmo plėtimo priemonė. Bet gėda, kaip teisingai liejos 26 d. vedamajame pastebi Record American., kad daug amerikiečių, šią komunistų nesąmonę lengvai priima ir sutinka su komunistų imperializmo apibūdinimu. Vadinasi, ir jie laiko, kad JAV yra tautų pavergėjos. o Sov. S-ga — išlaisvintoja. O mums dar didesnė gėda, kad tokių tuščiagalvių atsiranda ir lietuvių tarpe

Kad Sovietų Sąjunga yra imperialistinė valstybė, geriausiai liudija ir šių dienų jos elgesys su Čekoslovakija. Nors pastaroji ir komunistinė valstybė, bet Maskva reikalauja aklo paklusnumo, priešinasi bet kokiom ten pasireiškiančiom laisvėm, verčia čekus tvarkytis grynai pagal rusų diktuojamą tvarką, o nepaklusus grasina Čekoslovakiją sutrypti tankais. kaip kadaise Vengriją. Argi tai dar nėra tipingo imperialisto pasireiškimas?

Anarchijos pamokslas

Uppsaloj (Švedijoj) susirinkęs Ketvirtasis pasaulio bažnyčių tarybos seimas (720 atstovų iš 240 religinių bendruomenių) priėmė nutarimą. kuris ragina griauti patį demokratinės Vakarų civilizacijos pagrindą —negerbti įstatymų ir jiems nepaklusti.

Nutarimas skelbia. kad žmogus teprivalo vadovautis tik savo sąžinės liepimu, koks jis tik bebūtų. Vadinasi, tas bažnytinis seimas nepripažįsta jokių kitų privalomų tasyklių. išskyrus kiekvieno paskiro asmens paskirą nuožiūrą.

Seimas nutarė, kad bažnyčios turi remti tuos. kurie pagal savo nuomonę pasirenka tą ar kitą karą priimtinu ar ne.

Ir dabar yra atsižvelgiama į tuos, kurie doros ar religijos sumetimais yra priešingi bet kokiam karui. Jie atleidžiami nuo karinės prievolės arba skiriami ten, kur nereikia vartoti ginklo.

Minėtas bažnytinio seimo nutarimas eina dar toliau. Jis palieka teisę kiekvienam asmeniui rinktis, kokį karą jis pripažįsta ir nori jame dalyvauti ir kokį ne. Vadinasi, bendri doriniai ir religiniai principai pakeičiami laikina asmens nuotaika.

Kadangi ir karinės prievolės pareiga yra tvarkoma įstatymais, tai seimo nutarimas leisti pačiam piliečiui spręsti. kurias prievoles jis prisiima, yra įstatymų privalomosios galios atmetimas ir jos pakeitimas atskiro asmens nekontroliuojama nuožiūra.

Tai yra anarchistinė mintis. Ji gali būti išplėsta įvairioms gyvenimo sritims. Sakysim. dalis sumokamų mokesčių eina karo reikalams, o aš to karo nepripažįstu, todėl ir mokesčių nemokėsiu. Žodžiu, tų bažnytininkų nutarimas ragina piliečius pasirinkti, koks įstatymas jiem patinka ir koks ne. Jei patinka — galima jam paklusti, jei nepatinka — jį atmesti ir jo nevykdyti.

Kurlink visa tai veda? Tik į anarchiją, kurios ir taip jau pakankamai turime. Sovietų Sąjungoje ir kituose diktatūriniuose kraštuose tais bažnytininkų nutarimais besivaduojančius tuoj sutvarkys. nes ten aplamai valdžia kalba atimtu piliečio balsu ir ji pati pasako. kas piliečiui turi būti priimtina ir kas ne. Taigi. anarchistinės mintys tegalės plisti tik demokratiškai besivaldančiuose kraštuose, keldamos suirutę ir tuos kraštus silpnindamos. Bet ir čia kils pasipriešinimas. reikalavimas "tvarkos" ir "tvirtos rankos valdžios", kuri priverstų piliečius įstatymus vykdyti. O to vargu ir minėtą nutarimą padariusieji nori.

Atrodo. kad tie į Uppsalą susirinkusieji geriau sugeba spręsti dangiškus reikalus. o apie žemiškuosius mažai tenusimano, todėl ir "nušnekėio" į šalį.

Primintina, kad toje Pasaulio bažnyčių taryboje daugiausia yra ivairių protestantų bažnyčių atstovų.

Los Angeles apskrities šerifas aiškina korepondentams jų dalyvavimo sen. Kennedžio žudiko Sirhan B. Sirhan byloje pagrindines taisykles. Byla prasidės rugpiūčio 2 d.

Daugiausia žūna ne karuose

Negrų vado dr. M. Kingo ir sen. R. Kennedžio nužudymas sujaudino visą kraštą. Kongrese netrukus pradėtas svarstyti šaunamųjų ginklų klausimas: palikti jų prekybą laisvą, kaip ji iki šiol yra, ar ją suvaržyti. Vyriausybė pasiūlė suvaržymo projektą, bet kongresas labai nenorėm jį svarstė ir dar labiau suminkštino.

Yra manančių. kad, suvaržius ginklų prekybą, bus galima visiškai išvengti panašių kaip Kingo ar Kennedžio nužudymų. Mes taip nemanome, bet kad ginklų laikymo. prekybos suvaržymas gali prisidėti prie žudynių skaičiaus sumažinimo, netenka abejoti.

Daug kas nustebs, sužinojęs, kad daugiau amerikiečių žūna nuo piktadarių kulkų, negu karuose.

Šių įvykių statistika yra 83 metų. Per tą laiką įvairūs piktadariai šaunamaisiais ginklais nužudė 750,000 amerikiečių. Visuose karuose, kuriuos tik Amerika kariavo per tą laiką, yra žuvę gerokai mažiau.

Štai Ispanų kare amerikiečių žuvo 2.446. I pasaul. kare — 116,516, II pasaul. kare — 405.399. Korėjos — 54,246, iš viso — 579,607. Pridėkime prie to skaičiaus dar 30,000 žuvusių Vietname. tai ir gausime 609,607. Vadinasi, žudikai per tą laiką namie iššaudė net 140. 000 žmonių daugiau.

Vidurkį imant, piktadariai kasmet nužudo po 10, 000 žmonių, iš jų nušauna 6,500. Tai baisūs skaičiai, ypač atsiminus, kad. sakysim Vakarų Vokietijoje per metus piktadariai nušauna 81. Anglijoje — 68, Japonijoje — 32 žmones ir taip vis mažyn.

Pasakysite, kad tie kraštai yra mažesni. todėl ir tokių nusikaltimų skaičiai yra mažesni. Taip. Anglija gyventojų turi 4 kartus mažiau, Japonija du kartu mažiau, o žiūrėkite, kiek kartų vistiek čia daugiau nušaunama.

Iki šiol 41 valstijoje nebuvo nei šaunamųjų ginklų registracijos, nei prekybos suvaržymų. 7 valstijose reikalaujama leidimų, dviejose įvesta registracija.

Šiandien niekas nežino. kiek revolverių ir įvairių rūšių šautuvų yra privačiose rankose. Žinovai sako, kad jų bus nuo 50 iki 100 milionų. Vien pernai privatiems asmenims parduota 3 mil. šaunamųjų ginklų. Taigi. Amerika yra labiausiai ginkluotas kraštas. Čia kiekvienas piemuo gali turėti šaunamąjį ginklą.

Kas kitur rašoma

VYSK. V. BRIZGYS ATSISAKĖ LAIKYTI PAMALDAS LIETUVIŠKAI

Pranciškonų vienuolių New Yorke leidžiamas laikraštis "Darbininkas" liepos 17 d. laidoje rašo:

"Liepos 13 d. buvo palaidotas auto katastrofoje žuvęs kunigas Bronius Dagilis, Gyvenęs Detroite.

Apvaizdos parapijos bažnyčioje mišias laikė vyskupas Vincentas Brizgys. Dalyvavo apie 30 kunigų, 18 nelietuvių ir daug parapijiečių. Daugelio jų akyse buvo ašaros. Gaila buvo velionies, kuris buvo nuoširdus didelis patriotas. **Bet ašarų priežastis buvo dar didesnė — vyskupas V. Brizgys pamaldas laikė angliškai. Nebuvo paisyta velionies įsakmaus noro, kad mirties atveju jis būtų laidojamas lietuviškom pamaldom. Nepaisyta valios velionies brolio, kuris su ašarom skundės, kaip jis ir kiti ilgai prašė lietuviškų mišių, bet veltui.**

Buvo graudi ironija, kada po vyskupo angliškos prefacijos, ...vargonininko (kuris nemoka lietuviškai) vedamas vietos Vyčių choras ėmė giedoti lietuviškai "Šventas, Šventas..." (Visur mūsų pabraukta. Kel. red.).

Po didelių parapijiečių pastangų parapijos komitetui buvo pavykę gauti vietos vyskupo leidimą turėti lietuviškas pamaldas bandymo metam. Dabar angliškos pamaldos šiose lietuvio kunigo laidotuvėse. dalyvaujant 90 proc. lietuvių, buvo didelis moralinis smūgis visiems Detroito lietuviams".

Jei taip rašytų apie vyskupą ne katalikų vienuolių leidžiamas laikraštis, tai, aišku, tuoj kas nors galėtų sakyti, kad tai išmislas, tik piktas vyskupo šmeižtas. Bet jeigu pritrūko kanrybės tylėti ir "Darbininkui", tai reikia tikėti, kad vysk. V. Brizgys jau nužengė žymiai pertoli lietuviškų reikalų ir pačios lietuvybės ignoravime.

Gal dar būtų galima nekreipti dėmesio, jei taip būtų pasielgęs koks nors paprastas nutautęs ar norįs savo kitatautei vyresnybei labiau įtikti kunigas, bet tai padarė kai kieno vadinamas "lietuvių tremtinių vyskupas", kurio pareiga kaip tik turėtų būti visomis galimomis priemonėmis kovoti, kad lietuvių reikalai ir lietuvių kalba bažnyčioje būtų prideramai dabojami, kad lietuvybės dvasia ten kuo ilgiausiai išliktų, gal net iki paskutinio parapijiečio lietuvio. O ką mes čia matom?

Be to. čia gi buvo laidojamas ne koks paprastas nutautėlis, bet patriotas lietuvis ir dar kunigas. aiškiai pareiškęs savo valią, kad būtų laidojamas lietuviškom pamaldom. dar ir jo brolis bei kiti lietuviai to prašė. Ir štai, nelietuvio vadovaujamas choras gieda lietuviškai. o "tremtinių vyskupas" vistiek savo — angliškai...

Vysk. V. Brizgys dažnai mėgsta kitiems pakalbėti apie patriotizmą, lietuvybės išlaikymą, bet savo darbais rodo. kad jam pačiam tai visai nesvarbu. Jam pačiam, matyti, yra daug svarbiau įtikti savo vyresnybei, prisitaikyti ir žemai nusilenkti su visu savo puošniu vyspupišku apdaru. nes jis žino, kad lietuvių reikalus gindamas karjeros nepadarysi ir kardinolo skrybėlės negausi. Tad vysk. V. Brizgys, nors viena kita proga apie lietuvybę papamokslininkaudamas ir pasėdėdamas už stalo garbės komitete„ po to, nugarą atgręžęs į lietuvius, eina savo keliu, kur tikisi rasti sau didesnės naudos. Tai turėtų visi lietuviai įsidėmėti.

Šia proga tenka pastebėti. kad marijonų leidžiamas Draugas liepos 18 d. gana smulkiai aprašė kun. Br. Dagilio laidotuves, paminėjo. kad mišias laikė vysk. V. Brizgys kartu su 8 kunigais, bet nutylėjo tai. ką Darbininkas drąsiai iškėlė.

Naujienose liepos 25 d. Alfonsas Nakas apie tai šitaip rašo:

"Keistai atrodė, kad pamaldas lietuvis vyskupas, apšpistas lietuvių kunigų, gedėtojams meldžiantis. laikė angliškai. Tiesa, liaudis labai garsiai save apreiškė su "Pulkim ant kelių" ir pora kitų lietuviškų giesmių, bet visa oficialioji dalis — angliškai. Šitaip lietuvių bažnyčioje. prie karsto lietuvio kunigo, kuris iš kailio nėrėsi dėl lietuvybės ir lietuviško jaunimo išlikimo! Girdėjau, kad dėl lietuviškų pamaldų vykusi užkulisinė kova ir buvę keletas dramatiškų momentų. Bet apie tai parašys tie, kurie daugiau už mane žino, jei iš viso parašys..."

DUBČEK PAŽĮSTA RUSUS

Esame rašę. kad čekai nesutiko važiuoti derėtis su rusais už savo valstybės sienų. Rašėme. kad tokias lenkų ir vengrų delegacijas Maskvos komunistai suėmė ir nužudė.

Pačių vengrų komunistų yra smulkiai aprašyta, kaip buvo suimta vengrų delegacija.

Vengrams 1956 metais sukilus, rusai paprašė atvykti jų delegaciją į Vengrijoj stovėjusio raudonosios armijos dalinio štabą, kuris buvo įsikūręs Dunojaus saloje Budapešto ribose.

Vengrų delegacija. nieko blogo nemanydama, ten nuvyko. Delegacijai vadovavo krašto apsaugos ministras Pal Maleter. Rusų delegacijai vadovavo gen. Malinin. Derybų pradžios nuotaika atrodė draugiška. Maleter palaikė ryšius telefonu su ministru pirmininku. Bet apie vidurnaktį tas ryšis nutrūko, į darbų kambarį įsiveržė neaukšto ūgio, rausvaveidis civiliai apsivilkęs vyras su ginkluotais palydovais.

— Jūs suimti, — pareiškė jis Maleterui. —Suimta ir visa jūsų delegacija.

— O kas jūs? —paklausė vienas iš vengrų.

— Aš Serov, — trumpai atsakė nepažįstamasis.

Gen. Malinin pradėjęs protestuoti, net plūsti Serovą, bet tas, nusivedęs Malininą į šalį, jam kažką pašnabždėjęs. Tada gen. Malinin įsakęs delegacijai apleisti kambarį ir pats susijaudinęs išėjęs paskutinis.

Panašiu būdu sovietai suėmė ir Vengrijos sukilėlių vyriausybės ministrą pirmininką.

Atsiminkime, kad pagal to paties enkavėdė generolo Ivano Serovo planą 1941 m. buvo vykdomi trėmimai į Sibiro vergų darbus iš visų Pabaltijo valstybių.

Vėliau ir pats Serovas prilipo liepto galą: jis buvo pašalintas iš partijos centro komiteto ir net partijos. Kur jis šiandien yra, nežinia.

Neabejotina. kad čekų Dubčekas, pats būdamas patyręs komunistas, sovietų "diplomatinius metodus" gerai pažįsta ir pats nenori įkišti galvą į kilpą, nuvažiavęs derėtis į Maskvą.

Bet ar jam aplamai pavyks išvengti sovietų enkavedistų ilgos rankos. tai dar klausimas.

Maloni naujiena knygų mėgėjams!

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos Literatūros Fondas yra išleidęs vertingų knygų. Jis, norėdamas, kad tos knygos greičiau paplistų mūsų visuomenės tarpe, nutarė

JŲ KAINAS SUMAŽINTI

DAUGIAU NEGU PER PUSĘ.

LIETUVA BUDO, Lietuvos nepriklausomybės akto pasirašytojo **Stepono Kairio** atsiminimų I tomas, 416 psl. Čia įdomiai pavaizduojamas lietuvių tautinio atgimimo laikotarpis iki 1905 metų. Priede daug dokumentų $2.00

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio atsiminimų II tomas, 480 psl.
Kaina buvo $6.00, dabar ..... $2.00.

DIENOJANT, žymaus veikėjo, knygnešių karaliaus sūnaus **Kipro Bielinio** atsiminimų I tomas, 464 psl. Knygoje vaizduojamas spaudos draudimo metas, knygnešių laikai, jų organizacija ir kt., pridėta daug dokumentų
Kaina buvo $6.00, dabar ..... $2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielinio atsiminimų II tomas, 592 psl. Knygoje vaizduojamas 1905 m. revoliucijos sąjūdis Lietuvoje — pirmieji revoliuciniai "pamokslai", savos valdžios kūrimas. didieji dvarų streikai ir kt. Priede daug įvairių dokumentų.
Kaina buvo $6.00, dabar ..... $2.00.

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA, parašė **Kipras Bielinis**, 309 psl. Joje vaizdžiai aprašomas komunistų teroras pabaltiečiai vergų stovyklose, ir kt
Kaina buvo $2.50, dabar ..... 75 centai

Prašant atsiųsti paštu, pridedama 20 centų.
Jei bet kuri iš šių knygų prašoma pasiųsti paštu, tai pridedama po 30 centų už kiekvieną.

ĮSIGYKITE ŠIAS ĮDOMIAS KNYGAS!

Šitos knygos gaunamos Keleivio administrasijoj

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

KAS NIEKO NEVEIKIA, TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RAŠO, TAS DUONOS NEPRAŠO.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Gražus ir prasmingas Dariaus-Girėno minėjimas

Liepos 20 d. 3 val. popiet įvyko Dariaus ir Girėno paminėjimas prie jiems pastatyto paminklo Brooklyne, Lituanicos aikštėje. Pastaruoju laiku ta proga kasmet susirinkdavo šimtas kitas tautiečių pagerbti mūsų tragiškai žuvusių lakūnų, kurie tą skridimą paskyrė Jaunajai Lietuvai. Deja, tuose minėjimuose jaunimo nematyti. Čia atsilanko dauguma tų, kurie gimė spaudos draudimo metais Lietuvoje ir 1905-6 metų sukilimo pasėkoje dėl rusų persekiojimo turėjo pasišalinti iš savo tėvų žemės. Bet ir įsikūrę J.A. V-se, nepamiršo savųjų, pasilikusių okupacijoje anapus Atlanto vandenyno. Kaip ir dabar, jie susirašinėdavo su savo artimaisiais, siuntė jiems dovanas ir kitaip rėmė visus gerus sumanymus, skirtus Lietuvos laisvės reikalams. Jie nepamiršo ir vėliau laisvosios Lietuvos. Savo aukomis jie parėmė ir Dariaus ir Girėno skridimą ir, jiems žuvus, taip pat dėjo ir rinko aukas šiems didvyriams paminklui pastatyti. Todėl jiems visiem ir dabar yra brangus tas mažutis New Yorko žemės sklypelis, kur jų rūpesčiu ir aukomis pastatytas paminklas ir šių lakūnų atminimas įamžintas.

Šiemet tarp atsilankiusių į tą paminėjimą trūko netik jaunimo, bet ir naujakurių jau nedaug tebuvo.

Susirinkusiems prasmingą ir trumputį invokacijos žodį tarė naujasis Balfo reikalų vedėjas kun. Pr. Geisčiūnas. JAV ir Lietuvos himnus sugiedojo lietuvaitė solistė Louise Senken (Galiauskaitė-Senkevičienė). Ji ir jos vyras yra JAV gimę ir augę, bet nepamiršę savo tėvų kalpos ne tik patys, bet ir savo atžalyną lietuviškoje dvasioje išauklėję. Susirinkusieji dainininkei taip pat tyliai pritarė. Tai buvo tikrai įspūdinga ir gražu, kai tarp didmiesčio gatvių triukšmo skambėjo nenustelbiami Vinco Kudirkos žodžiai.

Maironio vardo mokyklos mokytojas, skautų vadovas pedagogas A. Samušis pasakė rimtai paruoštą kalbą apie Dariaus ir Girėno istorinį žygį ir jo reikšmę lietuvių tautai. Jis apžvelgė tam žygiui pasiruošimus ir nušvietė patį skaudų įvykį — drąsiųjų lakūnų žuvimą Soldino miške, dar nepasiekus nepriklausomos Lietuvos žemės. Bet jie Atlanto vandenyną nugalėjo, o tais laikais, kai aviacija dar nebuvo tiek ištobulėjusi, tai — didžiai reikšmingas žygis, plačiai išgarsinęs Lietuvos ir lietuvių vardą.

Dailininkas Jurgis Juodis, buvęs Lietuvos karys, taip pat iškėlė savo žodyje Dariaus ir Girėno nepaprastą žygį, jo tikslą ir prasmę. Jis pažymėjo, kad tautos, neturinčio savo praeities ir savo mirusiųjų didvyrių, neturi ir ateities. O lietuvių tautos istorija yra nuostabių žygių istorija.

Vincas Kudirka šaukė savo tautą himno žodžiais semtis stiprybės iš praeities, o Darius ir Girėnas savo neužmirštamu žygiu praturtino tą praeitį, sakė kalbėtojas.

Be kitų, dar kalbėjo Dariaus ir Girėno komiteto ilgametis narys P. Montvila. Jis šia proga prisiminė buvusį ir jau mirusį nenuilstamą to komiteto pirmininką Šaltį. E. Mikužytė, SLA iždininkė, tarp kitko apgailestavo, kad į šį minėjimą jau taip mažai atsilanko tautiečių. Anglų kalba žodį tarė adv. St. Briedis. Moterų Vienybės pirmininkė Andriušienė, kaip kasmet, Dariaus ir Girėno paminklą papuošė gėlių vainiku. Buvo ir daugiau kitų suneštų gėlių prie paminklo.

Kalbėjo dar ir kiti, buvo pabrėžta, kad geri darbai yra vistiek nepamirštami ir po žeme nepakasami. Dariaus ir Girėno komiteto dabartinė pirmininkė padėkojo visiems atsilankiusiems, ir šis susitikimas prie didvyrių paminklo baigėsi.

Minėjimo programos vykdymui rūpestingai vadovavo muzikas Algirdas Kačanauskas.

Susirinkusieji, ir pasibaigus programai, dar ilgai nesiskirstė, šnekučiavosi, prisimindami anas istorinio skridimo dienas, to skridimo organizavima, darbą ir sudėtas aukas. Jie prisiminė tą didžią viltį, lakūnams išskridus, ir skaudžią nuotaiką, jiems žuvus. Čia buvo susirinkę daugumoj anu didžiųjų dienu gyvi liudininkai, kuriu aukomis ir pastangomis ir šis paminklas buvo pastatytas. Bet dabar jų tarpe nemaža jau tokiu, kuriems per iškilmes tenka stovėti atsirėmus į lazdą. Taip laikas pakerta žmogaus fizines jėgas ir net gyvybę, bet, kaip šis pavyzdys rodo, niekad nepajėgia sunaikinti amžinos vertės darbų.

J. Vlks.

UGNIAGESIAI PRAŠO PAGALBOS

New Yorko ugniagesių sąjungos pirm. May paskelbė, kad vis dažniau ugniagesiai užpuolami gaisrus gesinant. Nuo gegužės 1 iki 18 d. tokių atsitikim ųbuvo net 118. Taigi yra būtina didesnė ugniagesių apsauga.

Policininkų, sako May, netrūksta, bet jie kažkodėl tų chuliganų nesuima, o su suimtaisiai teisėjai labai švelniai elgiasi. Tokiomis priemonėmis chuliganizmo neįveiksi.

Yra priekaištų, kurie mus išaukština, ir pagyrimų, kurie pasmerkia.

JAV ATSTOVAI PLB SEIME

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime, kuris posėdžiaus New Yorke rugpiūčio 30—rugsėjo 2 dienomis, JAV Lietuvių Bendruomenei atstovaus šie JAV LB Tarybos nariai ir jų dar išrinkti iš JAV LB centro valdybos ir apygardų pirmininkų 8 asmenys:

V. Adamkavičius, dr. J. Anysas, dr. S. Biežis, E. Blinstrubas, kun. J. Borevičius, St. Džiugas, J. Jasaitis, A. Kairys, V. Kamantas, V. Kasniūnas, Br. Nainys, A. Šantaras, D. Tallat-Kelpšaitė, kun. K. Trimakas, kan. V. Zakarauskas, — visi iš Chicagos.

E. Dočkus ir dr. P. Kisielius, abu iš Cicero, Ill.

Dr. K. Bobelis iš Elgin, Ill., dr. A. Razma iš Joliet, Ill., dr. L. Kriaučeliūnas iš Palos Park, Ill.

A. Barzdukas iš Falls Church, Va., B. Brazdžionis iš Hollywood, Cal., I. Medžiukas iš Los Angeles, Cal.

V. Bražėnas iš Watertown, Conn., dr. P. Vileišis iš Waterbury, Conn.

Dr. A. Butkus iš University Heights, Ohio, J. Gailiušytė, dr. V. Ramanauskas, abu iš Clevelando, Ohio, J. Smetona iš Cleveland Heights, Ohio, dr. K. Ambrozaitis iš Chesterton, Ind., J. Kavaliūnas iš Beverly Shores, Ind., dr. K. Keblys, dr. V. Majauskas, abu iš Southfield, Mich., Al. Zaparackas iš Royal Oak, Mich.

Kun. V. Dabušis iš Paterson, N.J., B. Raugas iš Delran, N.J.

A. Budreckis, dr. B. Radzivanas, abu iš Richmond Hill, N.Y., dr. B. Nemickas iš Maspeth, N.Y., R. Kezys iš Middle Village, N.Y., K. Miklas iš Plainview, N.Y., dr. A. Klimas iš Rochester, N.Y.

Dr. B. Matulionis iš Wallum Lake, R.I., kun. J. Jutt-Jutkevičius iš Worcester, Mass., J. Kapočius iš Dorchester, Mass.

JAV LB prezidiumas maloniai kviečia visuomenę kreiptis į savo vietovės atstovus visais seime reikalingais iškelti ir svarstyti klausimais. Kiekvienas atstovas turėtų į seimą nusivežti ne tik rinkimuose gautą mandatą, bet ir konkrečius rinkėju pageidavimus bei įgaliojimus. Iki seimo nepalikime atstovų tyloje ir ramybėje.

ŠOKIŲ ŠVENTĖ IR INDŲ VYSKUPAS

Iš Chicagos rašo:

"Turėjome didingą šokių šventę. Apie ją indų vyskupas pasakęs, kad ji jam sukėlusi tikrai didelę nuostabą, kad tokia negausi tautinė grupė tokius dalykus galinti bendromis jėgomis padaryti.

"Buvo Eretaitės rečitalis. Ji geriausiai paskaitė Antano Gustaičio "Kai du stos".. Ji ne tiek deklamavo, kiek vaidino, todėl turėjo pasirinkti ir tinkamų eilėraščių. Tarena labai gera".

WORCESTERIO NAUJIENOS

Keli žodžiai apie kelionę į Chicagą

Inž. Aleksandro Čapliko mašina vykome į seimus Chicagoje keturi: Čaplikas, Mikas ir Sofija Klimai ir aš. Kelionė buvo smagi. Pirmą dieną nuvažiavome 850 mylių. Antrai dienai beliko 150 mylių.

Birželio 29 d. mūsų laiku 11 val. įvažiavus į Chicagos vidurį, mus pasitiko žaibai, griaustinis ir toks baisus lietus, kad vos begalima buvo pavažiuoti. Privažiavus viešbutį, ir audra nutilo.

Čia sutikome SLA centro viršininkus — prez. P. P. Dargį, viceprez. S. Gegužį, sekr. B. Pivaronienę, ižd. E. Mikužytę, iždo glob. adv. S. Briedį, dr. S. Biežį, Sandaros redaktorių M. Vaidylą, M. Kasperaitį, M. Gudelį, A. Devenienę, J. Petrėna, J. Šarapnicką, F. Radžių, P. Balčikonį, B. Spūdienę, A. Skukauską, dr. P. Grigaitį, tą nepaprastos energijos vyrą su kuriuo maloniai pasikalbėjome apie Worcesterį.

Man ypač įdomu buvo pasikalbėti su neseniai iš Lietuvos grįžusiu prof. Bronium Kubiliumi. Jo 6 valakų tėviškę — Kasparišių dvarelį— nuo mano tėviškės skyrė tik 2 vienkiemiai. Jis papasakojo daug įdomių dalykų. Ir jo tėviškė prijungta prie Melninkaitės kolchozo, taip pat ir mano. Ties Punios miesteliu baigiamas statyti tiltas per Nemuną.

Chicagos neprilyginsi prie Worcesterio ar kitu mažų miestu. Čia daug ir lietuvių, visokių profesijų. Čia netrūksta dainininkų, vaidintojų, šokėju, spaudos žmonių ir kitokiu intelektualu.

Jono Jakubs-Jokubaičio malone turėjau progos pamatyti Dariaus-Girėno posto gražias patalpas — didelė graži salė, daug įvairių kambarių, gerai įrengtas baras.

Man vis akyse Chicagos Aidučiu choras, vadovaujamas Alice Stephens. Tos 10 gražių merginų žavėjo savo dainomis SLA seimo banketo dalyvius liepos 3 d. O tas Algirdas Brazis — tikras dainos meistras — nusinešdavo klausytojus su savim.

Ačiū inž. A. Čaplikui už tokią malonią kelionę. Jeigu ne jis, Chicagoje šį kartą nebūčiau buvęs.

Įvairios naujienos

Vasaros karščiai palietė ir Worcesterį. Jo apylinkėje yra daug gražių ežerų, tai dabar tos paežerės pilnos jaunų ir senų.

Atostogaujantieji jau vėl grįžta į savo kasdieninius darbus. Išvyko ir iš Lietuvos pas savo brolius Andrių ir Petrą Pockevičius atvažiavęs Martynas Pockevičius. Išlydėtas su ašaromis.

Per kelias savaites mirė keli lietuviai. Jų tarpe ir Bronius Glodas, Lietuvoje buvęs mokytojas, palikęs liūdinčius žmoną ir d[illegible]nus.

Du lietuviai kandidatuoja į Mass. seimelį: iš 4-tos apylinkės Kazimieras Tagmėnas ir iš 5-tos Loydas Sviderskis. Abu puikūs vyrai. Lietuviams savi turėtų būti arčiau prie širdies, todėl už juos reikėtų balsuoti.

Nebematiti ir nieko negirdėti apie žymų vietos veikėją Kazį Adamavičių. Buvo kalbų, kad jis serga ligoninėje.

Chemijos inž. Jonas Čiunis susituokė su Marijona Kukauskaite iš Brocktono. Jungtuvės buvo Brocktone liepos 20 d. Daugiau yra mišrių vestuvių.

Ketiname vykti į SLA 4-tos apskr. gegužinę rugpiūčio 11 d. Light Grove, E. Hartfort, Conn. Ta vieta labai graži, paprastai suvažiuoja daug lietuvių. Bus galima ten smagiai praleisti laiką.

Iš Petersburgo, Fla., atostogauja Keleivio skaitytojai Viktoras Repečka su žmona. Jie žada čia pasilikti iki rugpiūčio galo.

J. Krasinskas

LATVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ CLEVELANDE

JAV ir Kanados latviai tokią dainų šventė rengia Clevelande rugpiūčio 30—rugsėjo 2 dienomis.

Rugpiūčio 30 d. 8:30 val. bus religinis koncertas Trejybės katedroje (Euclid ir 22 gatvių sankryžoj).

Rugpiūčio 31 d. 9 vall. atidaroma meno paroda Statler-Hilton viešbuty (Ji bus atidaryta kasdien nuo 9 iki 9 val. vak., uždaroma rugsėjo 2 d.).

12 val. vaidinimas Masonų šventykloje (Euclid ir 36 gatv.).

4 val. popiet latvių liaudies šokiai Clevelando arenoje (3717 Euclid gt.).

8 val. vak. latvių kompozitorių koncertas Music Hall.

10 val. vak. šokiai Sheraton viešbuty.

Rugsėjo 1 d. 9 val. ryto Various bažnyčioje religinės muzikos koncertas.

1:30 val. dainininkų eisena į Public Auditorium, kur 2:30 val. prasideda didysis dainų koncertas.

Vakare 8:30 val. Sheraton viešbuty šventės banketas.

Rugsėjo 2 d. 11 val. latvių senovės vedybų tradicijų pavaizdavimas Masonų šventovėje.

Šventėje dalyvaus per 1.000 dainininkų. Rengėjai— JAV latvių sąjunga — tikisi per 10,000 svečiu. Neabejotina, kad šventėje dalyvaus ir lietuvių.

ANGLIJA

Keleivio atstovo naujas adresas

Keleivio atstovo Anglijoje J. Venskūno naujas adresas yra šitoks:

J. Venskūnas
19 Glenmore Ave.,
Bellshill, Lanarkshire,
Scotland.

Tad visais Keleivio reikalais nuo šiol prašome kreiptis į jį šiuo nauju adresu.

Keleivio administracija

Abe Fortas, prezidento paskirtas Aukščiausiojo teismo pirmininku, kurio senatas nesiskubina patvirtinti.

MILIONIERIAI NEMOKA MOKESČIŲ

Rodos, taip negalėtų būti — milionierius, o nemoka mokesčių, bet pasirodo, kad čia tokie "tobuli" mokesčių įstatymai, jog galima ir milioną pelno turėti, o neprivalėti mokėti mokesčių.

Tas paaiškėjo, kai vyr. mokesčių įstaiga paskelbė paruošusi "geresnį" pajamų mokesčių įstatymą, kuris neleistų visų pajamų nurašyti į išlaidas ir tuo būdu išvengti mokesčio mokėjimo.

Tas įstatymo projektas kongresui svarstyti bus pateiktas rudenį.

NAUJAS VARPAS

Gavome Varpo žurnalo nr. 8. Jis skirtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 50 m. sukakčiai atžymėti. Jame rašo dr. J. Pajaujis, A. Kučys, K. Škirpa, A. Novickis, J. Audėnas, dr. K. Karvelis, J. Daugėla, Pr. Čepėnas, dr. V. Sruogienė, V. Čižiūnas, V. Šlaitas, L. Sutema, R. Spalis, H. Blazas ir kt.

Tai 206 puslapių leidinys, kupinas įdomių straipsnių. Kaina tik $2.50.

Varpą galima gauti ir Keleivio administracijoje.

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

Jau išspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJĄ.

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicagos lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kietais viršeliais — $10.00, minkštais — $8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašytas pirmasis Chicagon atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamaniškų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS
vardu ir pasiųsti:
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

NELAUKITE, KOL BUS VĖLU!

Ne laikas rūpintis širdies sveikata, kada širdies priepuolis įvyksta. Daug išmintingiau iš anksto žinoti savo polinkį širdies priepuoliui ir kaip jo išvengti.

Statistika skelbia, kad sulaukus pusamžio kas penktas vyras gauna širdies priepuolį. Nerizikuokite didžiausiu turtu — savo sveikata.

Perskaitę knygą "ŠIRDIES PRIEPUOLIAI", pamatysite, kad galite nuspėti savo širdies priepuolį ir jo išvengti.

Ta knyga gaunama ir Keleivio administracijoje, atsiuntus $3.75.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Lenkas apie Vilnių

Nawy Cwiat, lenkų dienraštis New Yorke, liepos 1 d. paskelbė pluoštą įspūdžių apie Vilnių — kaip jis atrodo dabar ten atsilankantiems lenkams.

Vyraujanti nuomonė, kad rusų Vilniuje daugiau kaip lietuvių, nes gatvėse esanti girdima daugiausia rusų kalba. Lenkai esą susispietę priemiesčiuose ir skaičiumi esą trečioj vietoj, jei neliksią ketvirtoj dėl didėjančio Rusijos žydų antplūdžio.

Miestas dąraąs slėgiantį įspūdį: namai apšepę, krautuvių mažai, prekylangiai atrodo apgailėtinai, automobilių eismas menkutis. Senoji rotušė atstatyta ir paversta muziejum. Iš buvusių 34 bažnyčių ir kitų maldos namų tik penkios bažnyčios veikia: šv. Petro ir Povilo Antakalny, šv. Onos, šv. Dvasios, šv. Teresės ir šv. Rapolo. Gyventojų mieste esą nedaug daugiau, kaip prieš karą. (Iš tikrųjų prieš karą buvo 209,000. Dabar—329,000). Kukliame maršalo Pilsudskio dvarely Pikeliškėse išlikusioj varvančioj troboj esanti bibliotekėlė su simpatinga (lenke) bibliotekininke...

(E)

Nebėra nė Tilžės gatvės

Kauno priemiestyje Vilijampolėje buvo Tilžės gatvė. Joje buvo ir tebėra Veterinarijos akademija, bet gatvei jau duotas komunistų veikėjo buvusio kunigo L. Adomausko vardas.

Kaip žinoma, rusai Tilžę pavadino Sovietsku. Lietuvybės naikintojų nepastebėtas dar buvo likęs Tilžės vardas Vilijampolėje, bet dabar ir to jau nebėra.

ELTA ISPANŲ KALBA

Buenos Aire s. Argentinoje, išleistas naujas Eltos informacijų biuletenis pateikia ispanų kalba visą rinkinį šiemet ryškiausių tezių, susijusių su Lietuvos laisvės byla ir Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukaktim. Ispanų kalbą vartojančių kraštų spauda ir politikos veikėjai gauna šiemet vyriausybėms įteikiamų peticijų tekstą, Vliko-Lietuvos Diplomatijos Šefo memorandumo turinį, 50 metų nepriklausomybės sukakties reikšmės išdėstymą dabartinėj padėty ir kitu duomenų apie Lietuvos padėtį.

(Elta)

KAPEIKININKAI

Nenaujiena, kad užsieniečius turistus svetimuose kraštuos dažnai lydi vaikų būreliai, siūlydami visokius savo patarnavimus, tuo būdu uždirbdami vieną kitą dešimtuką. Pasitaiko ir elgetų, tiesiančių į amerikoną ranką.

Kadangi sovietuose bet koks privatus biznis draudžiamas, tai ir elgetavimas bei minėtas vaikų "užsiėmimas" yra, galima sakyti, suvalstybintas. Ir štai, kad joks užsieniečio doleris nenubirtų į privatinę piliečio kišenę, sovietinis informacijų biuras nutarė ir čia savo valstybinį patarnavimą pasiūlyti.

Pasirodo, už tris kapeikas jis parodo jums, kur artimiausias kelias į Raudonąją aikštę, už penkias kapeikas pasako, kaip nuvažiuoti į norimą vietą požeminiu traukiniu, už dešimt kapeikų — nurodo kelią į aerodromą ir t.t. Palengvinimas tik tas, kad jeigu ko nors teiraujasi turistų pora, vyras ir žmona, tai mokestį ima tik iš vieno...

Už dyką šis biuras gal parodytų kelią tik į artimiausią kalėjimą...

Žinoma, tokiu patarnavimu siekiama dar ir to, kad svetimšaliai mažiau kalbėtųsi su sovietiniais piliečiais ir neužmegztų gatvėje su jais pažinčių bei neišgirstų jų tikros nuomonės apie rojaus gyvenimą.

RAGINA GERTI PIENĄ, BET KAD JO NĖRA...

"Sovietskaja Latvija", leidžiama Rygoje, ragina gyventojus kuo daugiau gerti pieno. Straipsnio autorius aiškina, kad pienas yra nuostabus gamtos gaminys ir reikalinga, kad kiekvienas žmogus žinotų apie jo nepaprastas savybes ir rūpintųsi, kad pienas visada būtų ant jo stalo.

Tokių dalykų nebereikėtų aiškinti, nes jie perdaug visiems žinomi, bet nelaimė, kad Sovietų Sąjungoje to stebuklingojo pienelio sunku gauti.

Štai Turkmenijos respublikoje Azijoj pieno reikalai taip atrodo.

"Kad gautum pieno, reikia saugoti, kada jo atveš, nes po dviejų valandų pieno krautuvė jau bus tuščia", rašo speciali komisija, kuriai vyriausybė buvo pavedusi tą reikalą ištirti.

Vėl ta pati komisija patyrė, kad ir parduodamas pienas yra labai liesas, nes praskiedžiamas vandeniu.

Kadangi pieną vežiojantieji sunkvežimiai neturi šaldomųjų priemonių, tai nemažai pieno sugenda, kol patenka į krautuvę.

Tokia padėtis yra ne vien tik Turkmenijoj. Todėl ir mokslininiai straipsniai apie pieno naudingumą atrodo lyg pasityčiojimas iš žmonių.

TOKIŲ KNYGŲ TIKRAI DAR NETURITE!

Antanos Škėmos raštų I tomas (Nuodėguliai ir kibirkštys, Šventoji Inga, Celesta, Balta drobulė), 500 psl., įrišta, kaina $6.

Gyvenimas tai kekė vyšnių, Kazio Almeno 12 novelių, 214 psl., įrišta, kaina $5.

Pavieniai žodžiai, Jono Meko eilėraščiai, 96 psl., įrišta, kaina $4.

Šias knygas galite gauti Keleivio administracijoje.

Šiaurės Vietnamo paleisti 3 JAV lakūnai. Iš kairės į dešinę: major. Low, nelaisvėje nuo 1967 m. gruodžio 16 d., major. Thompson, nelaisvėje nuo 1968 m. kovo 20 d., ir kap. Carpenter, nelaisvėje nuo 1968 m. vasario 15 d.

Lietuviai dar siekia laisvės

Lietuvių tautnių šokių šventė Chicagoje spaudoje buvo atžymėta ne tik kaip folklorinis renginys, bet ir kaip lietuvių tautos laisvės siekimo manifestacija. Chicago Daily News bendradarbis Norman Ross jau šventės išvakarėse (liepos 6) rašė: "Lietuviai dar siekia laisvės."

Pažymėjęs, kad tą savaitgalį žymi dalis Chicagos šimto tūkstančių lietuvių rodys savosios, dabar sovietų okupuotos šalies kultūrinį palikimą, autorius priminė, kad tokios šventės rengiamos kas penkeri metai, ir vis Chicagoje. Šį kartą jaunimas nuo 6 iki apie 25 metų amžiaus, apsirengęs tautiniais kostiumasi, išaustais pagal senoviškus pavyzdžius, atliks 20 šokių. Ta proga autorius priminė Roberto Payne pasisakymą apie lietuvių liaudies dainas, kuris rašė: "Lietuvių dainos kupinos tokio grožio ir primityvaus puošnumo, kokio man neteko sutikti Vakarų literatūroje, neskaitant ankstyvųjų Graikijos salų dainų. Jos atrodo tartum būtų kurtos ankstyvą pasaulio rytmetį ir tebėra rasotos".

Toliau Norman Ross priminė, kad Lietuvos, kaip ir kaimyninės Latvijos bei Estijos žmonės maža ką teturi dainuoti apie dabartį. Laisvės ilgesio ir prievartos bodėjimosi dainos dabar nutildytos, vykdant aršios rusifikacijos programą, primestą tiems kraštams, kai sovietai juos prisijungė 1940 metais. Buvo masinių deportacijų. Vaikai atimami nuo tėvų, bandančių skiepyti jiem tikėjimą Dievu. Bažnyčios paverčiamos ateizmo muziejais. Gimtosios kalbos vartojimas siaurinamas. Gyvenimo lygis, jau galėjęs varžytis su Skandinavijos kraštų gyvenimo lygiu, susmukdytas ligi skurdaus sovietinio gyvenimo lygio...

Bet pusantro miliono Vakaruose gyvenančių baltų, sako Chicago Daily News straipsnio autorius, saugo, ką gali, iš savo tradicijų ir pagerbia jas, ypač šiais metais, kai minima 50 metų sukaktis nuo tų kraštų nepriklausomybės atgavimo, laimėto audringu metu, kai Rusijoj carinės valdžios vieton atėjo komunistinė. Deja, tada tie kraštai išsilaikė laisvi vos apie 22 metus, ligi slaptuoju naciu-sovietų susitarimu Hitleris pasigrobė didžiumą Lenkijos teritorijos, o Stalino valion buvo atiduotos Baltijos tautos, neturėjusios jokio palinkimo patekti į tai, ką anuo metu Molotovas pavadino "garbinga Sovietų Sąjungos šeima". Dabartinei padėčiai apibūdinti straipsnio autorius primine Adlai Stevensono 1961 metais pareikštą nuomonę: "Tai kolonijinis pavergimas. Tai akivaizdi aneksija teritorijų, priklausančių tautoms, kurios lygiai myli laisvę ir lygiai turi pagrindo naudotis teisėmis, kaip ir Afrikos, Azijos ar Amerikos tautos". Ir dar esą pažymėtina, kad, anot paskutinio Acen News nurodymo, neseniai Maskvos ratifikuota JAV-Sovietų S-gos konsularinė sutartis netaikoma nei trijų Baltijos valstybių teritorijoms, nei jų piliečiams.

Išvakarinis Chicagos skaitytojų dėmesio atkreipimas į lietuvių šventę baigiamas tokiais samprotavimais.

— Tai nelemta ironija, kad jų (baltiečių) nepriklausomybės 50 metų sukaktis sutampa su Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos Jungtinėse Tautose paskelbimo 20-ties metų sukaktimi, — deklaracijos, kuri skelbia, jog tautų apsisprendimo teisė yra visų kitų teisių įgyvendinimo pagrindas.

— Anot Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininko V. Sidzikausko, "Mūsų kovos dėl apsisprendimo teisės baigiamasis istorijos skyrius dar turi būti parašytas". Šį savaitgalį Chicagos lietuvių bendruomenė su delegatais iš Kanados, Pietų Amerikos ir net Šveicarijos, reiškia savo tikėjimą, kad skyrius bus džiugus.

Liepos 8 d., jau po šokių šventės, apie ją rašė ne tik Chicago Daily News, bet ir Chicago Tribune, Chicago Sun-Times, Chicago's American, taip pat ir The Washington Post. Visi ypatingą dėmesį atkreipė į tai, kad šioj šventėj dalyvavo kandidato į prezidentus Richardo Nixono dukros, Patricia ir Julie, taip pat ir pastarosios sužadėtinis David Eisenhower, buvusio prezidento Eisenhowerio vaikaitis.. Visi trys jaunuoliai buvo lietuvių jaunimo garbės svečiai šokių šventėje. Jų dalyvavimas daug prisidėjo prie spaudos susidomėjimo įvykiu. Savo keliu tai buvo ir vieno iš prezidentinių kandidatų dėmesio parodymas lietuviams, ypač lietuvių jaunimui.

Elta)

NET TOLIMA ERDVĖ UŽTERŠTA

Kaskart vis daugiau ir daugiau paleidžiama į erdvę įvairių dirbtinių satelitų, todėl didėja ir aukštųjų atmosferos sluoksnių užteršimas tų erdvėlaivių skeveldromis. Krisdamos jos taip įkaista, kad sudega žemės nepasiekusios.

Iki šiol del to lėktuvams nebuvo pavojaus, nes jie skrido ne aukščiau kaip 35,000 pėdų. Šitame aukštyje erdvėlaivių dalys jau pavirsta dulkėmis ar garais. Bet kai greičiau garso skrendantieji lėktuvai pakyla iki 70-80,000 pėdų, tai ten skrisdami jie jau gali susidurti su tais erdvėlaivių krituliais, o tai labai pavolinga. Turėkime galvoje, kad tokia maža skeveldrėlė, krisdama 2,000 mylių per valandą greičiu, gali kiaurai pramušti lėktuvo sieną ar sugadyti jo vairavimo įrenginius.

JAV oro apsaugos vadovybė tuo jau susirūpino ir paruošė priemones lakūnam įspėti apie tų erdvėlaivių skeveldrų kritimą net prieš 20 minučių. Per tiek laiko lakūnas gali pasukti lėktuvą taip, kad jo skeveldros nepasiektų.

DAUG GERA ŽADANTI ATEITIS

Šiandien širdies ligos daugiausia žmonių nuvaro į kapus. Prieš tas ligas vedama didžiulė kova. Jau daug laimėta. Šiandien širdies priepuolius turėjusių daug daugiau gyvena, negu seniau. Bet to maža. Dabar jau išrastas vaistas, kuris apsaugo nuo širdies priepuolio. Tai Atromid-C. Tas vaistas sumažina kraujuje cholesterolį. Jis dar nėra galutinai ištirtas, bet iki šiol darytieji bandymai yra daug žadą.

Tą vaistą per trejus su puse metų vartojo pusė iš 1400 United Airlines tarnautojų. Per tą laiką širdies priepuolis ištiko 47 tarnautojus, iš jų tik 10 tų, kurie vartojo minėtą vaistą. Mirė 12, tik 4 iš tų, kurie vartojo tą vaistą.

Žinoma, tų tyrimų dar nepakanka. Jie bus vykdomi toliau, tos srities specialistai ir toliau suks galvą, ką dar geresnio galima būtų rasti kovoje su širdies priepuoliais.

Kita maloni naujiena — nebeges mūsų dantys, nebereikės dantų plombuoti, dėti protezų.

Dantis gadina dviejų rūšių bakterijos: vienos jų puola danties emalį virš smegenų, kitos — smegenimis pridengtą dalį ir šaknis. Bakterijos tik tada veiklios, kai ant danties pakliūva cukraus. Jos gamina masę, kuri padengia dantį. Šitoje masėje bakterijos pagamina rūkštį, kuri ir ėda danties emalį.

Jau turima priemonė, kuri apsaugo dantį nuo jį ėdančios rūkšties. Ta priemonė, žele pavidalo, dedama ant danties. New Yorke ji jau mėginta mokyklų vaikams. Dantų sugedimai sumažėjo 80%.

Yra antibiotinių vaistų, kurie naikina abiejų rūšių bakterijas. Ir jie vartojami pastos pavidale. Išrastas ir vaistas, kuris naikina tą masę, kurioje bakterijos gamina dantį gadinančią rūkštį. Tas vaistas tirpdo tą masę.

Dar sunkumų yra dėl to, kaip tais vaistais apdėti visus dantis ir tarpdančius. Dantų šepetukų tam nepakanka. Yra sugalvotas plastikinis užvalkalas, kuris su tais vaistais uždedamas ant dantų ir per naktį laikomas.

Vis tai dar pradžia. Specialistai tikrina, gal ne už kalnų laikas, kada vaikai apie dantų skaudėjimą sužinos tik iš senelių pasakojimų, o širdies priepuoliai retai bepasitaikys.

Tikėkime, kad taip ir bus.

10 knygų už $2

Demokratinio socializmo pradai, (S Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Lietuvos socialdemokratų partijos programinės gairės, 32 psl., kaina 20 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Bliumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fišerio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistiškas istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Tikra teisybė apie Sovietų Rusiją, (J. Januškio), 96 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Žalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė-Sruobienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Atskirai sudėjus, jų kaina $3.10, bet visos kartu parduodamos už $2.

ĮSIGYKITE ŠIAS

Poezijos knygos

EILĖRAŠČIŲ RINKINYS, Steponas Strazdas, 159 psl., kaina $2.50.

POEZIJA, Aistis, 420 psl., kaina $6.00.

HENRIKO RADAUSKO RINKTINĖ, 237 psl., kaina $5.00.

ŠERKŠNO SIDABRAS, M Vaitkus, 86 psl., kaina $1.50.

METŲ VINGIAI, Alf. Tyruolis, 176 psl. kaina $3.

GĖLIŲ KALBĖJIMAS, Jonas Mekas, 32 psl., kaina $1.00.

DERLIAUS VAINIKAS, J. Mikuckis, 359 psl., kaina $2.50.

CHAPEL B., Algimantas Mackus, 64 psl., kaina $3.

DAINOS APIE LAISVĘ, Alf. Giedraitis, 32 psl., kaina 75 centai.

SIELOS BALSAI, J. Smalstorius, 221 psl. kaina 75 c.

VYNUOGĖS IR KAKTUSAI, Julijos Švabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl., kaina $2.00.

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuotas rinkinys, 94 psl., kaina $2.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėraščiai premijuota knyga, 80 psl kaina $2.00.

AUKOS TAURĖ, Stasio Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai įrišta, kaina... $2.50

PLAUK, MANO LAIVELI Petro Segato eilėraščiai 111 psl., kaina.... $2.00

KĄ LAUMĖS LĖMĖ

Tai rašytojos **Petronėlės Orintaitės** parašyti atsiminimai apie žymiąją poetę Salomėją Nėrį, tiek daug kalbų sukelusią ir šiame žemyne, 284 pusl., kaina $3.

Knygą išleido Chicagos Lietuvių Literatūros Dr-ja, ji lengvai skaitoma, pradėjęs ją norėsi ir baigti.

Knyga gaunama ir Keleivio administracijoje.

LABAI ĮDOMŪS ATSIMINIMAI

Atsiminimus visuomet įdomu skaityti, todėl siūlome įsigyti šias mūsų žinomų žmonių gyvai parašytas atsiminimų knygas:

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, R. Skipičio atsiminimų II tomas, 476 psl., kaina $7.00.

PASKUTINIS POSĖDIS, Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina $4.00

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS, prel. J. B. Končius, 404 psl., daug iliustracijų, kaina .... $5.00.

DU MEDINIAI IR TRYS GELEŽINIAI KRYŽIAI, Antano Šukio atsiminimai iš Lietuvos Nepriklausomybės kovų, 376 pst. kaina ..$3.00

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais $3.75,

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina $2.00

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina $2.00

DIENOJANT, Kipro Bielinio, 464 psl., kaina....$2.00

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielinio, 592 puslapiai, kaina $2.00

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina .....$2.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl. kaina $5.

VYSKUPO P. BŪČIO ATSIMINIMAI, I tomas, 320 psl., kaina $3.50, II tomas 282 psl., kaina $3.50.

SIAUBINGOS DIENOS, 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapačinskas, 273 pusl. kaina $3.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. P. Kalvaitytės-Karvelienės, 360 psl., kaina ..$3.50.

VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS (apie Dėdę Šerną), Antano Rūko, 206 psl., kaina ....$2.

KĄ LAUMĖS LĖMĖ (apie Salomėją Nėrį), Petronėlės Orintaitės, 234 psl., kaina ..... $3.

PALIK AŠARAS MASKVOJE, Barboros Armonienės, 253 psl., kaina .... $3.

SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučiūno. 178 psl., kaina ..... $2.

ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIŪDŽIŲ, Petronėlės Liūdžiuvienės, 88 psl., kaina ..... $1.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ ATSTATANT, Rapolo Skipičio, 440 puslapių, kaina ..... $5.

ŽVILGSNIS Į PRAEITĮ, K. Žuko, 476 psl., kaina $5

Visos šios knygos yra gražiai įrištos.

Tas knygas galite gauti Keleivio administracijoje **(636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127).**

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Kaina metams $5.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA STASYS MICHELSONAS

— Ei, tėve, sustok!

— Tfu, kad tu surūgtum! Būčiau praėjęs ir nepamatęs.

— O ko taip susirūpinęs? Gal šeimininkė iš "burdo" išvarė?

— Ne, Maiki, ne burdas, ale šokiai.

— Kokie šokiai?

— Man vis mislinasi ta šokių šventė Čikagoje. Net amerikoniškos gazietos dyvijasi, kad saujelė Čikagos lietuvių galėjo suruošti tokius didingu atlaidus. Net ir pikčerius deda. Kai žmogus pažiūri, tai rodos, kad visas mūsų narodas buvo tenai suvažiavęs. Net verkti norisi.

— Kodėl verkti?

— Todėl, kad aš tenai nebuvau. Turėjai ir tu tenai būti. Gal būtum gavęs ir pašokti su gražuolėmis. O jų tenai buvo visokių: juodaplaukių, geltonplaukių ir net baltaplaukių.

— Baltaplaukės man nelabai patinka, tėve.

— Nu, ką padarysi, Maiki, kad tokia mada. Kas tą madą išmislino, aš nežinau, ale gazietose ir knygose štedi kartojama, kad vyrams geriausia patinka blondės, tai yra geltonplaukės. O mergos, žinai, kaip mergos. Kožna nori vyrams patikti, o biznieriai iš to milionus susideda. Pridaro visokio štofo ir siūlo: tik nusipirk, ištrink galva — ir iš juodplaukės raišlavei pasidarysi blondinė. Ale bėda, kad tą štofą reikia juzyt štedi, ba iš galvos auga juodi plaukai. O kai tą štofą dažnai vartoja, tai plaukai pasidaro balti. Kartais mergina visai nešpetna, ale plaukai jau balti, kaip linai. Girdėjau, kad tokių buvo ir šokių šventėj. Bet ką padarysi, Maiki? Juk reikia visokių, reikia merginų su razumu, ką plaukų nedažo, ir reikia kitokių.

— Šokių festivalis, tėve, buvo labai gražus mūsų jaunimo pasirodymas, ir mes ilgai jo nepamiršim. Ilgai dar bus apie jį kalbama ir rašoma. Sakoma, kad šitoj šventėj dalyvavo apie 10,000 lietuvių. Jeigu tas skaičius kiek ir perdėtas, tai vistiek mūsų jaunimo iškilmė padarė gilaus įspūdžio tiems, kurie turėjo laimės tenai būti.

— Aš tau pasakysiu, Maiki, kad šventoj mūsų Lietuvoj tokie kermošiai niekad neapsieidavo be muštynių. O čia, rodos, niekas ir nesusimušė. Be to, Lietuvoje į tokius atlaidus prisirinkdavo daugybė ubagų ir čigonų. Susėdę ant žemės ir atkišę savo gyslotas rankas, ubagai prašydavo almužnos, o čigonai žiūrėdavo kaip pavogti kokį kuiną. Nu, Čikagos šokių šventėj, žinoma, tokių prajovų negalėjo būti.

— Tėve, šokių šventės negalima ir lyginti su Lietuvos atlaidais. Atlaidais tenai buvo vadinamos religinės manifestacijos, kur privažiuodavo ne tik arkliavagių čigonų, bet ir visokios kategorijos kunigų, kurie sakydavo pamokslus ir klausydavo žmonių išpažinties. Visai kas kita buvo šokių šventė Chicagoje. Tai ne "atlaidai", tėve.

— Olrait, jeigu tai ne kermošius ir ne atlaidai, tai kaip tu tokį biznį pavadinsi?

— Ir nesakyk, tėve, kad tai buvo biznis.

— Nu, tai kas buvo?

— Buvo mūsų tautinės kultūros manifestacija, tėve, iškilmingas pasirodymas.

— Ale aš tau pasakysiu, Maiki, kad pasirodymai nevisada išeina ant gero.

— Ką tėvas nori tuo pasakyti?

— Noriu pasakyti, ką girdėjau.

— O ką girdėjai?

— Girdėjau iš geros asabos, kad kaikurios čikagietės moterys nuėjo į tą šokių šventę pasipuošusios gintaro karoliais. Norėjo gražiai pasirodyt. Ir aš tau pasakysiu, kad buvo kuo pasirodyt, ba gintaras tai brangiausias mūsų Lietuvos auksas. Bet ar žinai, kas atsitiko?

— O kas gi?

— Jos parėjo namo jau be gintarų. Nu tai kaip tu rokuoji, ar tas jų pasirodymas išėjo ant gero, ką?

— Matau, kad tėvas kažką girdėjai apie tuos gintarus, bet nežinai, kas su jais atsitiko.

— Olrait, tai tu man išvirozyk, kaip iš tikrųjų buvo, jeigu žinai.

— Aš pats tenai nebuvau, tėve, ir savo akimis tų gintarų nemačiau, bet pasakysiu, ką praneša korespondentai.

— Koman, koman!

— Žymesniems tos šventės svečiams, vyskupams, konsulams ir politikieriams buvo suruoštos vaišės šalia šokių teatro. Detektyvų saugomos tenai maišėsi ir dvi Nixono dukterys.

— O kas tas Nixonas?

— Eisenhoweriui prezidentaujant jis buvo vicepreziden tas, tėve. Dabar jau jis pats nori būti prezidentu ir veda plačią kompaniją už savo kandidatūrą. Vienu žodžiu, šiandien jis yra žymus respublikonų politikas, todėl jo dukterys buvo labai žymios viešnios tose vaišėse. Taip pat žymi asmenybė buvo ir ponia Zuzana Juškevičienė, pasipuošusi gražiais gintaro karoliais. Vienai Nixonaitei tie gintarai labai patiko, ir ji pradėjo jais gėrėtis: "Kokie gražūs, kokie gražūs!" — "Tai dovana iš Lietuvos: brolis man juos prisiuntė", — paaiškino p. Juškevičienė. Ir sakydama tuos žodžius, ji nusiėmė gintarus nuo savo kaklo ir užkabino juos Nixono dukteriai. Mergaitė net pašoko iš džiaugsmo! Tada rengėjai surado kitą lietuvę moterį — ponią Manelienę, — kuri buvo pasipuošusi panašiais gintarais, ir prikalbino ją, kad ji paaukotų juos antrajai Nixono dukteriai. Ji sutiko, ir abidvi Nixono dukterys parvažiavo namo gintaruotos, o dvi mūsų geraširdės lietuvės parvyko namo jau be gintarų. Tai tokia tų gintarų istorija, tėve.

— Nu, tai visgi iškada, kad tos mūsų tautietės dabar jų nebeturės. Gal ne sykį ir apsiverks, atsiminusios tokią zgubą. Gal dar nebūtų taip gaila, jeigu Niksonas būtų išrinktas prezidentu, tai tie gintarai garsintų Lietuvos vardą Baltuosiuose Rūmuose, ale jeigu jis rinkimus prakiš, tai tie gintarai bus kaip vandeny nuskendę. Ai bečiu!

TAUTŲ KAPINYNAS SIBIRO TUNDROJE

ALSS Literatūros Fondas prieš ketverius metus išleido H. Tautvaišienės parašytą knygą "Tautų kapinynas Sibiro tundroje", kurioje ji surašė, ką iškentėjo ištremta į vergų stovyklą Sibiro šiaurėje. Knyga tiek buvo susidomėta, kad per trumpą laiką ji visa buvo išpirkta.

Neseniai tas pats fondas išleido tą knygą anglų kalba —**The Cemetery of Nations in the Siberian Tundra**,— 112 psl., kaina $1.75.

Ją galima gauti Keleivio administracijoje.

Reikia manyti, kad ir šitas anglų kalba leidinys bus greitai išpirktas, nes juk turime daug pažįstamų ir draugų nelietuvių tarpe. Be to, tai labai puiki dovana ir tam lietuviškos kilmės jaunimui, kuris lietuviškai jau mažai temoka. Kiekvienu atveju tą knyga labai vertinga dovana, nes čia trumpais žodžiais ir tikrais faktais pavaizduotos visos komunistų žiaurybės ir tai, ko galima tikėtis, jeigu jie kada ir Amerikoje įsigalėtų.

Mokslas ir legendos

(Tęsinys)

Dar vieną legendą mums paliko Sirakūzai. Čia vadovai rodo vietą, kur Archimedas, pastatęs padirbtus išgaubtus veidrodžius, su saulės spinduliais sudegino romėnų burinį laivą. Sirakūzai dvejus metus gynėsi nuo romėnų, tačiau nei Polibijus, smulkiai aprašęs Sirakūzų apgulimą, nei vėlesni istorikai Livijus ir Plutarchas nieko nekalba apie tą Archimedo sukurtą gynybos priemonę. Archimedas savo veikaluose rašė apie gaubtų veidrodžių savybes, ir iš to kilo legenda apie tariamą žymaus senovės graikų mokslininko ginklą. Legendą pirmieji pradėjo skelbti Bizantijos istorikai.

Stiklo išradimas padėjo žmonėms panaudoti saulės spindulius. Lęšiai ar išgaubti vario bei bronzos veidrodžiai buvo naudojami ugniai uždegti. Archeologas Lejardas Ašurnasirpalo rūmų griuvėsiuose Ninivoje rado didoką lęšį, pagamintą maždaug 640 metų prieš mūsų epochą. Lęšius jau tada darydavo iš stiklo arba kristalo. Aristofano komedijos "Debesys" veikėjas Strepsiadas pasakoja Sokratui, kad nuo kreditorių jis išsisuka, padegamuoju stiklu (lęšiu) nepastebimai ištirpindamas viešai iškabintas sąskaitas, surašytas vaškinėse lentelėse. Plutarchas mini, kad deivės Vestos vaidilutės amžiną ugnį taip pat įkurdavo gaubtais veidrodžiais. Nuo imperatoriaus Pompėjaus laiku Romoje buvo naudojami sidabriniai arba auksiniai veidrodžiai. Bizantijos metraštininkas mini, kad išradėjas Proklas išgaubtus veidrodžius Konstantinopolyje panaudojo prieš karvedį Vitalianą, kuris 514 metais sukilo prieš imperatorių Anastasijų. Išradėjas ir archntektas Antenijus Trališkis, dalyvavęs statant garsiąją šv. Sofijos katedrą Konstantinopolyje, pasakoja, kad priešo buriniam laivui padegti buvo naudojami didžiuliai padegamieji veidrodžiai, padaryti iš daug lygių mažų veidrodžių. Aštuonioliktajame amžiuje bandymus su gaubtais veidrodžiais darė garsus prancūzų mokslininkas Žoržas Biufonas. Sudėjęs tam tikra tvarka 168 lygius veidrodžius, jis gavo išgaubtą veidrodį ir iš 47 metrų atstumo juo uždegė degutu ištepta balteglės lentą. Šiltuose kraštuose, pavyzdžiui, Meksikoj ir kitur, kur dangus esti mažai debesuotas, su 60 metrų skersmens veidrodžiu galima pasiekti 3,500 laipsnių (Celzijaus) temperatūrą. Kadangi Bizantijos stiklo gamyba buvo gana aukštai išvystyta, Proklas gal ir buvo panaudojęs veidrodžius, kaip nurodo metraštininkas. Tačiau tai įvyko 700 metų po Archimedo mirties. Graikų mokslininkas vargu ar galėjo sudeginti toli stovinti laivą, kaip minima padavimuose.

Istorinių legendų tarpe nemažiau mislingai atrodo ir žinia, kad Hanibalas, norėdamas su pėstininkais, raiteliais ir drambliais pereiti per Alpes į Italiją, liepė ištepti kalnus actu. Hanibalo žygis pagimdė daug legendų. Titas Livijus pažymi: "Kariai krauna gausybę medžių, padega juos, o kai pakilęs palankus vėjas įpučia ugnį, įkaitusius akmenis jie suskaldo, apliedami actu".

Kietų uolienų ardymo būdas, iš pradžių jas įkaitinus, o paskui apliejant šaltu vandeniu, buvo žinomas nuo gilios senovės ir naudotas iki septynioliktojo amžiaus. Acto naudojimo vietoj vandens šaknys glūdi romėnų praktinėse žiniose. Romėnai actui, skaldant įkaitusius akmenis, teikdavo pirmenybę: manyta, kad actas yra šaltesnis už vandenį. Actas buvo vienintelė tuomet žinoma rūkštis, o jos tikrosios sudėties romėnai nežinojo. Šiuolaikinė chemija išaiškina, kad romėnai klydo. Neįmanoma, kad žymusis Kartaginos strategas būtų galėjęs naudoti actą, tiesdamas kelią. Fizikai, chemikai ir filologai išaiškino, kas tai buvo. Žodžio "acetum" šaknis panaši į daugelio žodžių, reiškiančių aštrius įrankius, šaknį (pav. acuc — adata). Todėl visi pasakojimai galėjo atsirasti, iškreipus kokio nors įrankio, kurį vartojo Hanibalo kariuomenė, pavadinimą. Tačiau tikrųjų priežasčių reikia ieškoti ir kitur.

Kartagina buvo Afrikos žemyne, kur jau antrame tūkstantmetyje prieš mūsų epochą žyniai turėjo sukaupę gana daug gamtos mokslo žinių. Sprogstamųjų medžiagų gamyba, kurią žinojo dar egiptiečiai, buvo smarkokai pažengusi į priekį. Šių dienų tyrinėtojai taria, kad kartaginiečių žyniai, lydėję Hanibalą žygio metu, mokėję gaminti sprogmenis ir juos naudojo tiesti kelius per uolas.. Kadangi sprogstamosios medžiagos gamybą žyniai laikė paslaptyje, romėnai jos ir nesužinojo. Kartaginą sugriovus, ta paslaptis buvo užmiršta. Bet tikro atsakymo, kaip Hanibalas griovė uolas, dar mokslas nedavė.

Paskutiniosios ptolemajiečių giminės valdovės, Egipto karaliaus dukters Kleopatros atminimas ilgai buvo gyvas vėlesnėse kartose. Jos asmenybę taip pat gaubia įvairios legendos ir iškraipyti pasakojimai. Kleopatra iš tikrųjų niekada netirpino savo perlų vyne, norėdama pagerinti gėrimą. Paprasčiausi bandymai įrodo, kad perlai tokiu būdu netirpsta.

Dažnai dar ir dabar žymiųjų žmonių biografai priskiria jiems tokius darbus ir faktus, kuriuos paneigia moksliniai tyrinėjimai. Tačiau ir legendos viena nuo kitos skiriasi tuo, kad vienos iš jų visiškai atmestinos moksliniu požiūriu, o kitos, nors ir neatitinka istorinės tiesos, neprieštarauja mokslo dėsniams.

KINIJOS PAVOJUS

Samfordo universiteto Hooverio tyrimo instituto nuomone, Kinija 1976 metais jau turės 12-15 povandeninių laivų, apginkluotų atominiais ginklais. Jie plaukios aplink Hawajų salas ir Kalifornijos pakrastų.

Tai Pietų Vietnamo darbininkai, kurie išlaisvinti iš komunistų nelaisvės. Jie buvo rasti surakinti grandinėm.

Los Angeles dainininkas Jimmy Rodgers išleistas iš ligoninės po trečios smegenų operacijos.

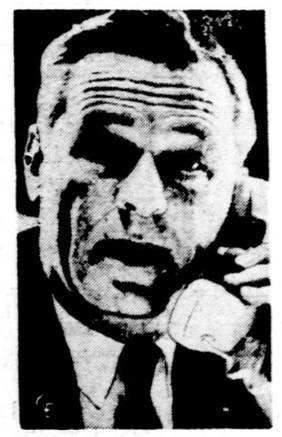

Colorado gub. John Love paskelbė, kad jis remia Nelsono Rockefellerio kandidatūrą.

"Laisvės mintis nemiršta, kryžiuoti! Kai visa tauta supranta, kad mirti dėl laisvės —garbė, o gyventi vergijoje—gėda, tokios tautos nepavergsi!"

Taip pasakė vokiečių vadui Sachsei lietuvių valstiečių sukilėlių vadas, kryžiuočių klasta pagautas prie Karaliaučiaus pilies.

Mūsų gyvenimas trumpas, bet mes jį dar labiau sutrumpiname . . nerūpestingu laiko švaistymu.

O. Swett Marden

* * *

Žmogus, kuriam niekas nepatinka, yra žymiai nelaimingesnis už tą žmogų, kuris niekam nepatinka.

BUVO $4, DABAR TIK $2

Lietuvių išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Šitą 500 puslapių gausiai iliustruotą knygą dabar galite gauti už $2, iki šiol ji kainavo $4.

Ką toje knygoje rasite? Labai daug. Ten visa JAV, Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių išeivijos istorija. Joje rasite, kada ir kaip ta išeivija prasidėjo, aprašytas jos organizacijas, jos spaudą, jos veikėjus, jos santykius su Lietuva ir kt.

Kitos tokios knygos neturime.

Knyga parašyta lengva kalba, kiekvieno ji lengvai skaitoma. Tad paskubėkite ją įsigyti.

Pinigus siųskite:

KELEIVIS
636 Broadway
So. Boston, Mass. 02127

Keleivio prenumerata - gera dovana visokiomis progomis!

MOTERŲ SKYRIUS

ŠATRIJOS RAGANA

Živilė

(Tęsinys)

Parajas paėmė ją ant rankų, išnešė iš kalėjimo į kiemą ir paguldė ant minkštos žolės.

Živilė atsigavo, atsisėdo, apsižvalgė, bet, pamačiusi aplink rusus, persigandusi sušuko:

— Kur aš čia? Iš kur tie rusai?

— Nebijok, mano mieliausia, — tarė Parajus, bučiuodamas jos ranką, — esi laisva; tie rusai padėjo man tave iš kalėjimo išleisti. Dabar jau niekas man tavęs neatims.

Tada Živilė staiga suprato viską: suprato, jog Parajus išdavė savo tėvynę, įleido priešą į miestą jai išvaduoti. Išblyškęs jos veidas paraudo, išverktose akyse sužibo ugnis. Pašokusi nuo žemės, ištraukė kalaviją iš Parajaus rankų šaukdama:

— Šalin nuo manęs, išdavike! Išdavei tėvynę priešui, kad mane gautum. Bet aš išdavikams vieną užmokesnį teturiu! — ir smeigė kalaviją į Parajaus širdį.

Parajus krito negyvas, kaip jaunas pakirstas ąžuolas.

O Živilė, ištraukusi kardą iš Parajaus šono, sušuko susirinkusiems žmonėms:

— O jūs ko stovite? Ar taip varote priešus iš pilies? Aš jums parodysiu, kaip reikia ginti savo tėvynę!

Su kalaviju, nuo kurio dar tebelašėjo Parajaus kraujas, ji puolė rusus. Pamatę tai lietuviai, pagrobė ginklus, pradėjo priešą mušti. Tie, taip netikėtai užpulti, patys nebežinojo, ką daryti, ir menkai tesigynė. Lietuviai grūdo juos iš miesto.

Po kovos Živilė nubėgo pas tėvą ir, puldama jam po kojų, tarė:

— Matai, tėve, kaip tavo Živilė myli savo tėvynę ir kaip užmoka išdavikams.

Vos ištarus tuos žodžius ir krito negyva... Tokio skausmo, tokios nelaimės neištūrėjo nuvarginta jos širdis.

Laidojo ją su didelėmis iškilmėmis. Susirinko nesuskaitomos žmonių minios. Ir nebuvo tarp jų nė vieno, kuris nebūtų graudžiai verkęs, lydėdamas savo tėvynės apgynėją. Ant jos kapo supylė aukštą kalną.

Ir ilgai motinos pasakodavo dukterims apie Živilę, kad žinotų, kaip reikia mylėti tėvynę.

(Galas)

Dr. M. Kingo budikas James Earl Ray vedamas į Memphis, Tenn., kalėjimą. Jo byla prasidės lapkričio 12 d.

Henrikas Nagys

AMŽINAI ATMINČIAI

Atminimų knygon įrašyta:

Atsimeni
sidabrinių topolių tylą?
Baltų debesų plaukimą
ir siaurą šešėlio liniją
ant saulės veido?
Laukinių rožių kvepėjimą
ir mėlyną atspindį
seno malūno tykiam tvenkiny?
Ar atsimeni dar?
Karštą rupų žvyrą po kojom basom?
Vėsią vakaro žolę. Laiptus. Lidegusį ąžuolą?
Bokštą — baltą ir liekną, kaip moterį
keisto krašto. Alėjos gale. Ir už jos —
žydintį lygumų vėją? Žemės alsavimą?
Ar prisimeni visa tai?
Ar prisimeni dar
lengvą ir linksmą vežėčių dardėjimą
ant kieto, dulkančio vieškelio?
Paukščių skridimą, javų bangavimą,
liekną liemenį, piemenio ragą, primerktas akis,
putojančio pieno ąsotį,
valtį, vandenį, vasarą?
Ar prisimeni visa tai,
ar atsimeni dar?

Kaip rėdėsi nuotakos

(Galas).

Seniausiu vestuvinių apdarų papildymu laikomas vainikas, virtęs tradicija dar antikos pasaulyje. Graikijoje vainikui buvo teikiama ypatinga reikšmė. Jis ilgainiui ten tapo gyvenimo simboliu. Vestuvių vainikas buvo pinamas iš mirtos šakelių, nes ši žalsvais blizgančiais lapais ir baltais kvepiančiais žiedais gėlė buvo paskirta deivei Afroditei ir simbolizavo jaunystę, meilę, skaistybę.

Judėjų ir kitose Artimųjų Rytų tautose vainikas buvo dedamas tik ant jaunikio galvos. Graikijoje ir Romoje jį dėdavo nuotakai ir jaunikiui.

Mirta, auganti Vidužemio jūros pakrantėse, šiaurėje yra kambarinė gėlė, ir todėl buvo pakeičiama vietos gėlėmis, pagal galimybes rožėmis. Viduramžių pabaigoje vainikas apskritai tampa madingas, jį dėvi ir merginos, ir ištekėjusios moterys. Nuotakos dėvi specialų galvos apdarą, aukštą ir puošnų, kaip karūną, padarytą iš sidabrinės vielos. Ypač kilmingos nuotakos puošdavo šį apdarą povo plunksnomis ir brangakmeniais, neturtingesnės pasitenkindavo metaliniu žiedu, papuoštu gėlėmis ir karoliukais. Po dvieju šimtmečių, kai vainikas išėjo iš mados, jis liko vien nuotakos ženklu, nors jį ir buvo galima pakeisti viena gėle arba žydinčia šakele. Mirtų vainikas vėl tampa madingas devynioliktame amžiuje.

Dar būtinesnis nuotakos ženklas buvo fata. Pirmosios žinios apie ją taip pat siekia senovės Romą. Nuotakos šukuosena buvo kaip vestalės — šešios aplink galvą sudėtos kasos, perrištos raudonu kaspinu, ant jų uždėta geltona fata. Vietoje fatos nuotaka galėjo užsirišti keturkampę ugniaspalvę skarelę, krentančią iš šonų ir užpakalio, bet paliekančią atvirą veidą. Šiaurės tautose buvo paprotys jungtuvių metu jaunuosius uždengti dideliu medžiagos kvadratu. Tai turėjo simbolizuoti jų amžiną vienybę. Vėliau tokia medžiaga uždengdavo tik nuotaką. Kai kurių tautų vestuvių tradicijose ir iki šiol išliko šis paprotys (Vidurinė Azija, arabų šalys). Laikui bėgant, audinys darėsi vis lengvesnis ir plonesnis, o praėjusiame šimtmetyje įgavo šiuolaikinės fatos pavidalą.

Ir pagaliau keletas žodžių apie vieną nedidelį, bet simbolišką sutuoktuvių ceremonijos daiktą — žiedą. Priešingai paplitusiai nuomonei, jis iš pradžių niko bendra su bažnyčia neturėjo. Senovės Romoje žiedas buvo iškilmingas daugelio sutarčių patvirtinimo ženklas. Kadangi sutuoktuvės buvo taip pat svarbi sutartis, jaunikis susitarimo metu, kurį mes vadiname sužadėtuvėmis, duodavo nuotakai paprastą nepapuoštą geležinį žiedą. mybę, o medžiaga — tvirtumą ir patikimumą. Romoje jau dešimtmetė mergaitė galėdavo ištekėti, o sužadėtuvės būdavo dar žymiai anksčiau. Per šį laikotarpį jaunikis dovanodavo nuotakai antrą žiedą — auksinį.

Vėlesniais laikais žiedas ne visada būdavo būtinas. Kaikur vietoje žiedų būdavo apsikeičiama auksu monetomis. Vokiečių nuotakos išpirkoje būdavo įvairios brangios apyrankės, žiedai, kurie vėliau tapo šios sutarties simboliu. Ir tik po kelių šimtų metų bažnyčia įtraukė šį nuo neatmenamų laikų įsigalėjusį paprotį į savo vestuvių ceremoniją. Žiedas užmaunamas ant kairės rankos bevardžio piršto, kaip tai darydavo senovės romėnai, nes jie jau žinojo, kad, būtent, šio piršto kraujo indas eina tiesiai į širdį.

Teisės patarimai

Advokatė M. Šveikauskienė sutiko atsakyti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo adresu:

M. Šveikauskas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

Mano žmona visuomet buvo silpnos sveikatos. Jauna būdama, dar Lietuvoj, matomai, turėjo plaučių uždegimą. Po tos ligos ji niekuomet neatgavo savo sveikatos. Vis kosėdavo ir skųsdavosi dažnais krūtinės skausmais. Vaikams paaugus, reikėjo juos visus išleisti į mokslą, o iš mano uždarbio tai buvo neįmanoma padaryti, taigi žmona užsispyrusi reikalavo, kad aš leisčiau jai ieškoti darbo. Iki to laiko ji niekuomet nebuvo dirbusi fabrike ar kur kitur, nes reikėjo mažus vaikus žiūrėti, be to, neužteko jai sveikatos.

Žmona susirado darbą fabrikėlyje netoli mūsų namų, kad galėtų darbą pasiekti pėsčiom iš namų ir nereikėtų jai karstytis ant autobusų.. Fabrikėlis gamino "zipperius", atseit tuos metalinius "uždarymus", kurie vartojami vietoj guziku. Žmona vis pasakodavo, kad jos darbas nesunkus, bet kad iš gretimo kambario, kuriame dažo tuos "zipperius", eina prastas ir jai labai nemalonus kvapas, būtent, dažų kvapas. Pasiskųsdavo ir vėl nieko apie tai nekalbėdavo.

Po poros metų darbo tame fabrikėlyje žmona pradėjo skųstis rimtesniais ir dažnesniais krūtinės skausmais. Išsigandome ir nuėjome pas daktarą. Tas nufotografavo plaučius ir liepė nuvežti žmoną pas specialistą. Taip ir padarėme. Žmonai teko išgulėti ligoninėje beveik dvi savaites, kol paaiškėjo po visokių tyrimų, kad ji turi tokią ligą, kuri vadinasi "emphysema".

Niekuomet mes nebuvom girdėję apie tokią ligą. Daktarai uždraudė žmonai tęsti darbą, o ypatingai uždraudė dirbti tokioj vietoj, kur yra dulkių ir dažų kvapu. Dabar ji nebedirba.

Mūsų draudimo agentas, kuris yra lietuviškos kilmės (jo motina lietuvė), mums patarė kreiptis pas advokata. Sako, gal jūs gausite pinigų iš fabriko už tai, kad žmona susirgo dirbdama pas juos. Bet mums atrodo, kad jis niekus kalba, nes juk žmona iš pat jaunystės turėjo silpnus plaučius, tai kaip tu dabar reikalautum ir gautum pinigų už ligą, kuri matomai prasidėjo tada, kai ji sirgo plaučių uždegimu dar Lietuvoj? Daktaras mums aiškina, kad "emphysema" yra plaučių liga, kaip plaučių bronchitas ir panašios ligos.

Prašome mums patarti, ar apsimoka vėjų gaudytis ir kaltinti kompaniją už tokius reikalus, už kuriuos ji nėra atsakinga?

Brooklyn, N.Y.

Atsakymas

Mano atsakymas priklausytų nuo to, kokia yra plaučių specialisto nuomonė dėl Tamstos žmonos ligos. Jeigu plaučiu specialistas yra tos nuomonės, kad kad Tamstos žmonos darbo sąlygos "prisidėjo" prie jos sveikatos stovio pablogėjimo, — tada aš pasakyčiau, kad Tamstai reikia pasitarti su vietiniu advokatu šiuo reikalu. Tamsta nesirūpink dėl fabriko "atsakomybės", tai bus Tamstų advokato problema, o ne Tamstos. Niekas ju nekaltina už reikalus, "už kuriuos jie nėra atsakingi". Tik Tamstos žmonos daktaras, su kuriuo susisieks Tamstos advokatas, galės jam paaiškinti Tamstos žmonos ligos eiga. Jei advokatas, pasikalbėjęs su specialistu, prieis išvados, kad ieškinys nėra iškeltinas, jis Tamstas apie tai painformuos, ir reikalas bus baigtas. Iš Tamstos man duodamu davinių sprendžiu, kad Tamstoms vertėtu pasikalbėti šiuo reikalu su vietiniu advokatu.

MIRĖ VYRAS, KURIO ŽMONA RŪKĖ PO $30 CIGARĄ

Anglijoje mirė buvęs Barodos valstijos (Indijoj) maharadža. Jis iš savo sosto centrinės Indijos valdžios buvo pašalintas 1953 m., bet jam buvo mokama kasmet pensijos $40,000. Jis buvo laikomas beveik turtingiausiu žmogum mūsų žemėje. Šis maharadža turėjo nuosavą dramblį, kuris buvo išmokytas groti armonika, o jo žmona rūkė cigarus, kurių kiekvienas kainavo po $30, naudodama rubinu papuošta kandiklį.

Ji kartą, būdama New Yorke ir negalėdama išsišaukti jai reikalingo asmens telefonu, išskrido į Angliją specialiai su tuo telefono abonentu pasikalbėti.

Sėdėdamas maharadžos soste, jis vadinosi Jo didenybė Farzad I Khas I Dowlat O Englishia, Marajanh Sir Pratap Sing Baewar, Sena Khas Khel Shamsher Bahadur. Netekęs sosto beliko tik Mr. Pratap Singh.

KAVA IŠ POMIDORŲ IR PIENIŲ

Nors pomidoro stiebai ir pienės žiedai neturi nieko bendra su kavos pupelėmis, bet iš jų galima pagaminti gėrimą, kurio skonis nesiskiria nuo tikros kavos skonio.

Ką dovanoti?

Jeigu yra reikalas amerikiečiui padovanoti knygą, tai Keleivio administracijoje galite gauti šias tinkamas knygas:

Tundra Tales, Manyland Books leidinys paaugliams pasiskaityti anglų kalba apie gyvenimą tolimoje šiaurėje, 175 pusl. kreidiniame popieriuje, kietais viršeliais, kaina $5.00.

Timeless Lithuania — parašė buvęs JAV atstovas Lietuvoj Owen J. C. Norem, 299 psl., kaina $4.

Tai labai gera dovana nemokantiems lietuviškai, bet norintiems susipažinti su Lietuva.

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autoriaus), 280 psl., kaina $5.00.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vinco Krėvės), 128 psl., kaina $3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landsbergis ir I Šeinius), 209 psl., kaina $4.95.

"The Ordeal of Assad Pasha" (I. Šeiniaus), 61 psl., kaina $2.00.

Vytautas the Great Grand Duke of Lithuania by dr. Joseph B. Končius, 211 psl., kaina minkštais viršeliais $3, kietais $4.

Introduction to modern Lithuanian, parašė Dambriūnas, Klimas ir Schmalstieg, 471 psl., didžiausias ir moderniausias angliškai kalbantiems lietuvių kalbos vadovėlis, kaina $7.

"Lithuania land of he roes," parašė L. Valiukas, kaina $4.75.

Awakening Lithuania, a study on the rise of modern Lithuanian nationalism by Jack J. Stukas, 186 psl., kaina $5.00.

Vytautas the Great Grand Duke of Lithuania, dr. J. B. Končius, iliustruota, 211 psl., kaina kietais viršeliais $4.00, minkštais $3.00.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES, parašė Juzė Daužvardienė, kaina $2.50.

Geri žodynai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30,000 žodžių kaina $6.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — $5.00.

Lietuviškai angliškas žodynas, Vilniaus Peteraičio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina $7.00.

Dabartinės lietuvių kalbos zodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 45,000 žodžių, 990 psl., kaina $12.00

PALENGVINKITE MŪSŲ DARBĄ

Kiek laiko ir pinigo sutaupytume, jei mielieji prenumeratoriai nelauktų, kol juos paragina mokėti, o patys, be paraginimo, prieš atsiųstų reikalingą sumą.

Esame labai dėkingi tiem, kurie tokių raginimų nelaukia, ir tikime, kad ateityje prenumeratai pasibaigiant, vis mažiau bebus tokių, kuriems reikės siųsti priminimus.

Keleivio adm-ja

Vietinės žinios

SKAUTŲ KAMPELIS

Jau buvo rašyta, kad Penktojoje tautinėje skautų stovykloje Michigano valstijoje dalyvavo ir kelios dešimtys Bostono skautų ir skaučių. Jų vadovo Č. Kiliulio prašomi, spausdiname čia šiuos laiškus:

Gerb. Redaktoriau.

Siunčiu 3 laiškus, kuriuos prašau išspausdinti Keleivy. Taip pat noriu pareikšti padėką **Onai Ivaškienei**, kuri su sveikinimu atsiuntė lauktuvių Bostono skautėms ir skautams, dalyvavusiems V tautinėje stovykloje

Č. Kiliulis,
tuntininkas

I

Mieli broliai ir sesės,

Ačiū už laišką. Aš noriu Jums pasakyti, kad Jūs visi augate ne tik kūnu, bet ir dvasia, protu. Jūsų protas tiria ir dažnai klausia: Kas, kam aš esu? Jūsų dvasia, pasąmonė sako jums, kas jūs esate.

Šiandien stovykloje esate užimti įvairiausiomis pareigomis, be abejo, susirandate naujų draugų ir draugių. Ateis laikas, kad ir vėl būsite vieni, bet mintys, pažintys liks su jumis.

Pagalvokite, kad ne visi lietuviai gali laisvai galvoti ir savo mintis reikšti. Lietuva yra rusų pavergta, rusinama. Jums tenka būti ta šakelė, kuri privalo išaugti į lietuvišką ąžuolą.

Sesės ir broliai, budėkite, kad ne tik vienas kitas ąžuolas ar pušis išaugtų, bet kad didelis, didelis miškas — Lietuva išaugtų Jūsų eilėse.

Jūsų **J. Mikalauskas**

II

Sveikučiai!

Ačiū už sveikinimus iš Vtos tautinės skautų-čių stovyklos. Ir aš čia noriu pasveikinti Jus visus, suplaukusius iš plataus pasaulio į nedidelį lietuvišką kampelį, ir palinkėti geros sveikatos, geros nuotaikos ir gero pasisekimo. Bet užvis labiausia — sustiprėti lietuviška dvasia ir tarpusavio darna. Sėkmės Jums. Nors mintimis visada su Jumis.

Nuolankus Jūsų

Stasys Griežė-Jurgelevičius

III

Mielas broli Česlovai,

Ačiū už linkėjimus iš Tautinės stovyklos ir kvietimą atvykti. Būčiau labai patenkintas, kad galėčiau dalyvauti. Žinau, jaučiu Jūsų dienos darbus, programas ir stropiai vykdomas pareigas be jokių nusiskundimų.

Kai skautai iš Bostono išdundėjo, rodos, trečdalio lietuvių čia nebėra.

Linkiu Tau, Česlovai, visai Bostono vadovybei ir skautams geros sėkmės, gero oro. Jaučiu, kad Jums visiems ten linksma. Su tokia pat nuotaika lauksime grįžtant.

K. Šimėnas

Vyras ir žmona — abu kapitonai

Kapitonas Adolph J. Namaksy, Jr., ir jo žmona taip pat kapitonė Diane Namaksy buvo atvykę iš Hawajų pas tėvus Kotryna ir Adolfą Namaksius, kurie gyvena 321 Country Club Road, Newton Centre, Mass.

Jaunieji Namaksiai Hawajuose išbuvo apie trejus metus. Jie ten buvo paskirti tuoj po vestuvių. Būdamas Hawajuos, kap. Adolph Namaksy, Jr., lankė Hawajų universitetą ir ten gavo biznio administracijos magistro laipsni, baigęs šį universitetą aukštais pažymiais.

Dabar abu kapitonai paskirti į Randolph Field, San Antonio, Tex. Jis ten bus Aviacijos mokyklos sekcijos viršininkas, o kapitonė Diane "WAF Squadron Commander".

Tėvai linki šiems abiems savo aukštiems kariškiams gero pasisekimo naujame darbe.

Abu kapitonai, pabuvoję pas Namaksius apie dvi savaites, išvyko į Long Island, N.Y., pasisvečiuoti pas Dianes tėvus, pulkininką ir jo žmoną William Batchelder. Iš Long Island jie vyksta į tarnybos vietą, kur darbas pradedamas rugpiūčio 5 d. Jie mano tenai išbūti apie ketverius metus.

Bostono

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Rugpiūčio 11 d. Minkų radijo gegužinė Romuvos parke Montelloje.

* * *

Rugsėjo 8 d. Lietuvių Enciklopedijos rengiamas literatūros vakaras So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje. Programoj dalyvauja rašytojai Pulgis Andriušis (iš Australijos), Bernardas Brazdžionis, Antanas Gustaitis, Stasys Santvaras.

* * *

Rugsėjo 15 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje Lietuvių Bendruomenės parengimas.

* * *

Spalio 6 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje Balfo banketas.

* * *

Spalio 27 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Drjos III aukšto salėje P. Viščinio vedamos Lietuvių radijo valandos parengimas.

* * *

Lapkričio 10 d. Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimas So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje.

* * *

Lapkričio 16 d. Lituanistinės mokyklos puota So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje.

Bostono latvių sukaktis

Rugpiūčio 15 d. sukanka 80 metų, kai pirmieji latviai atvyko į Bostoną. Tai buvo Jacob Sieberg ir Albert Sturms.

Jacob Sieberg tapo latvių pradininku įvairiose gyvenimo srityse. Jis įsteigė pirmąją latvių liuteronų parapiją, Bostono latvių draugiją, išleido pirmąjį laitvių laikraštį, kalendorius ir knygas. Jis buvo ilgus metus Latvijos konsulu ir mirė 1963 metais, sulaukęs 100 metų.

Šiandien latvių Bostone ir jo apylinkėse skaičiuoja apie 10,000, o visose JAV—per 100,000. Jų dauguma čia atvyko jau po Antrojo pasaulinio karo.

Bostono latvių choras Liga dalyvaus latvių dainų šventėje Clevelande.

Bostono latvių lyga savo 50 metų sukaktį rengiasi minėti savo namuose 64 Sigourney St., Jamaica Plain.

Reading, Pa., muziejus ir meno galerija išleido labai gražius atvirukus: vieną su latvaite, apsivilkusia 11-13 amžiaus, o antrą —18-20 amžiaus tautiniais drabužiais.

VYNO SKANDALAS ITALIJOJE

Ne vien tik Amerikoje apgavikai gerai gyvena iš suktybių. Štai, iš Italijos ateina žinių apie vyno skandalą. Mat, Italija yra garsi savo gardžiais vynais, kurių ir Amerika daug išperka. Bet dabar paaiškėjo, kad kaikurie tų vynų nėra jokie vynai, o iš chemikalų padaryti surogatai, pakaitai.

Bruno Ferrari firma, išgarsėjusi savo gamybos vynais, šiomis dienomis buvo valdžios pasodinta į kaltinamųjų suolą už visuomenės apgaudinėjimą.

Kaltinimo aktas sako, kad nuo 1954 metų ji gamino sintetinį (netikrą) vyną ir savo skelbimuose vartodavo šūkį: "Oi, koks vynas!"

Iš viso 217 žmonių kaltinama sąmokslu, melagyste, komercine apgavyste ir kitokiomis šunybėmis, darant vyną be jokių vynuogių.

Apgavingas vynas buvo gaminamas milionais galionų ir leidžiamas rinkon tokiais pavadinimais, kaip "Chianti Mellini" ir "Chianti Fattoria".

Ferrari firma gamindavo "vyną" iš vandens, citrininės rūgšties, amonijos, druskos, cukraus, kalio šarmo, dervos, pridedant išspaustų bananų ir vynuogių žievių.

Gamyba buvo greita ir lengva. Per 8 valandas vanduo buvo paverčiamas "vynu". Per dieną Ferrariai padarydavo $3,232 pelno.

Valdžios agentai sekė šitą šmugelį, skraidydami malūnsparniais lėktuvais ir stebėdami tankinius trokus su "vynu", judančius Italijos vieškeliais. Ir kai 10,000 galionų sintetinio vyno buvo suimta, tada prasidėjo areštai. Valdžia ketina šaukti 1,000 liudininkų ryšium su tuo šmugeliu, o kaltinamieji "vyndariai" pasisamdė 100 advokatų. Byla truksianti 14 mėnesių.

Parduoda

MUZIEJAUS RETENYBĖ!

Parduodamos Lietuvos monetos: **5 litai** — J. Basanavičius, **10 litų** — Vytautas **Didysis, 10 litų** — prez. A. **Smetona ir kitos.**

Kainoraštis — pareikalavus.

P. Zablockis,
P.O. Box 4642 Stn. C.
Vancouver 10, B. C.
Canada

GREITA PAGALBA

Nenusimink, gausi pagalbą. **Vaistai, kurie** buvo ilgai laukiami, **nuo reumatizmo, rankų kojų nutirpimo** ir skaudėjimų yra.

Tuojau siųsk šį skelbimą į savo vardą su antrašu, ir mes atsiųsime vaistų išbandymui.

ROYAL PRODUCTS
North Sta., P.O. Box 9112
Newark 4, New Jersey

Ką tik gavome:

Įsigykite ką tik gautas įdomias knygas:

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS, 261 psl., kaina minkštais viršeliais $2.50, kietais $3.75.

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULĖJ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., minkštais viršeliais $2.50, kietais $3.75

Ketvirtoji pradalgė, Nidos išleistas literatūros metraštis, kuriame rašo 21 asmuo. Kietais viršeliais kaina **$3.75,** minkštais $3.15.

Dėl mūsų sostinės, prof. Viktoro Biržiškos atsiminimai iš Vilniaus 1920-1922 m., kietais viršeliais $3.75, minkštais $2.50.

Sąmokslas, premijuotas romanas, parašė Vytautas Volertas, kaina $3.50.

Imkite ir skaitykite!

Chicagos istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl., gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais $10, minkštais — $8.

BALADĖS, šitoj labai gražiai išleistoj, gausiai iliustruotoj knygoj yra septynios Maironio baladės. Tai knyga, labai tinkama dovanoms. Kaina $6.00

DELFINO ŽENKLE, premijuotas romanas, parašė **Jurgis Gliauda,** 234 puslapiai, kaina $2.50

BAISUSIS BIRŽELIS. Šitoje 238 psl. knygoje yra 3 dramos: Baisusis Birželis Varpinė ir Šiaurės pašvaistė. Parašė **Pranas Naumiestiškis.** Kaina $2.50

LIETUVOS ISTORIJA VI-ji laida, parašė **dr. Vanda Daugirdaitė-Sruogienė,** 414 psl., daug paveikslų, keli žemėlapiai, tvirtai įrišta Knyga ne tik geras vadovėlis mokiniams, bet ją su idomumu skaitys ir suaugusieji. Kaina ..... $6.

PRAŠYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojus, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą neužmiršti parašyti ir senąjį.

Nepamirškite parašyti pašto numerio — zip code.

ĮDOMIOS KNYGOS

Romanai

Rene Rasa, MEILĖ TRIKAMPY, 219 psl. kaina $3.-

Vincas Ramonas: MIC LOTAS RYTAS, 166pusl Kaina $2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

Jeronimas Ignatonis, LŪŽIAI, 301 psl., kaina $3.00

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNŪS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina $3.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNŪS, II tomas, 428 psl., kaina $4.00.

Saliy Salminen, KATRYNA, romanas, laimėjęs Švedijos literatūros premiją, 291 psl., kaina $5.00.

Petr. Tarulis, VILNIAUS RŪBAS, 495 psl., kaina minkštais viršeliais $3.15, kietais viršeliais $3.75,

Jurgis Gliauda, DELFINO ŽENKLE, premijuotas romanas, 234 psl., kaina $2.50

Albinas Baranauskas, KARKLUPĖNUOSE, premijuotas romanas, 224 psl., kaina $2.50.

Kazys Almėnas, UPĖ Į RYTUS, UPĖ Į ŠIAURĘ, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos dalies kaina $3.00.

Alė Rūta, KELIAS Į KAIRĘ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina $3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina $2.50

Vytautas Volertas, UPĖ TEKA VINGIAIS, romanas 332 psl., kaina $3.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina $2.50.

Kazys Plačenis, PULKIM ANT KELIŲ..., romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, II laida, 160 psl. kaina $2.00

Jurgis Gliauda, ŠIKSNO SPARNIŲ SOSTAS, premijuotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina $2.50.

Juozas Kralikauskas, TIT NAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 pusl., kaina $2.50.

Aloyzas Baronas: LIEPTAI IR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 psl. kaina $3,00.

Vytautas Alantas: TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ. 462 pusl., kaina $4.50.

Juozas Svaistas: ŽIOBRIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sidaravičiaus gyvenimo, 233 psl. kaina $2.50.

Pranas Naujokaitis: UPELIAI NEGRĮŽTA Į KALNUS, 509 pusl., kaina $5.00.

Aloyzas Baronas: VIENIŠI MEDŽIAI, 117 psl. kaina $ 1,50.

MINDAUGO NUŽUDYMAS. Juozo Kralikausko premijuotas romanas, 246 psl., kaina $3.

SLA *SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE*

SLA—jau **80 metų** tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA— jau turi daugiau, kaip tris su puse milono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo $100.00 iki $10.000.00.

SLA—jaunimui duoda gera **Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance,** kad jaunuolis gautų pinigus aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už $1,000.00 apdraudos tik $3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už $1.000.00 akcidentalės apdraudos mokestis $2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

LAIKRAŠTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma LIETUVA

kas savaitę duoda politines, kultūrines ir visuomenines apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos skyrių, kino naujienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausius romanus, vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje labai daug aktualių iliustracijų ir tt. Laikraštį apsimoka prenumeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja $5.50.

Adresas:

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA
7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA

Sekmadieniais 8-9 val. ryte
FM Bangomis 105.7 megaciklų
iš WKOX, Framingham, Mass.

VEDĖJAS—P. VIŠČINIS
173 Arthur St.
BROCKTON, MASS. 02402
Tel. JUniper 6-7200

Svarbios knygos

Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus
Atsiminimai ir mintys, 1-ji dalis 302 psl., kaina $2.00
antroji dalis 336 psl. su abiejų dalių vardynu, kaina $5.00
Perkant abi dalis kaina tik $6.50

Prof. P. Pakarklio **Kryžiuočių valstybės santvarkos bruožai,** 176 psl., kaina $2.00

Prof. P. Pakarklio **Senasis Prūsų tei[illegible]** 1 pat. 50 cnt.

Čicagietės **Įspūdžiai komunistų pavergtoje Lietuvoj** 95 puslapiai, kaina $1.00

Prof. P. Pakarklio **Popiežiaus bulės kryžiuočiams,** 70 puslapių, kaina $1.00

Frank Lavinsko **Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo 1879 m. iki 1955 m.** 190 psl. kieti virš. kaina seniau buvo $6.00, o dabar tik $2.00

Dan Kuličio **Magiškuoju kilimu į Vilnių,** 330 puslapių, labai įdomūs 1962 metų kelionės į Lietuvą aprašymas su nepaprastais nuotykiais. Kaina $3.00

Vietinės žinios

SLA 328 kp. susirinkimas

Kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 3 d. 6 val. vak. So. Bostono Lietuvių Pil. Djos patalpose. Jame bus pranešta apie SLA seimą ir vykdomi laimėjimai. Kas dar negrąžino knygučių, yra prašomi jas grąžinti.

Visi nariai kviečiami susirinkime dalyvauti.

Valdyba

Atkeliavo dail. A. Varnas su žmona Marija

Iš Chicagos į Putnamą yra atvykęs mūsų žymusis dailininkas patriarchas Adomas Varnas su žmona Marija, žinoma pedagoge.

Dail. A. Varnas jau bene 90 metų amžiaus, bet vis dar jaunatviškai judrus ir gyvai domisi visuomeniniais ir meno klausimais. Šia proga jis aplankė ir savo bičiulius Bostone.

Record American apie sovietų imperializmą

Bostone leidžiamas Record American dažnai pasako teisingą žodį apie Sovietų Sąjungą. Liepos 26 d. vedamajame yra labai aiškiai išdėstoma, kad Sovietų Sąjunga ir šiandien yra svarbiausia imperializmo atstovė, kad ji pagrobė Pabaltiją ir kitas valstybes, kad šiandien ji net komunistų valdomai Čekoslovakijai jėga grasina, kadangi pastaroji išdrįso duoti šiek tiek daugiau laisvės savo piliečiams, ko Maskva bijo, kaip velnias kryžiaus.

Ištekėjo L. Šilimaitė

Senų Keleivio skaitytojų A. ir J. Šilimų duktė Lilija-Marija liepos 13 d. ištekėjo už Armando Veneziano ir išvyko "medaus mėnesio" į Europą.

Kviečiame į paskutinę gegužinę

Mūsų radijo, seniausio N. Anglijoje, gegužinė rugpiūčio 11 d. Romuvos parke Brocktone-Montelloj šią vasarą bus paskutinė. Joje bus renkama "Miss Lithuania of N.E." Ją išrinkti sutiko komitetas, kurį sudaro Ona Ivaškienė, Nella Volungevičiūtė-Abizaid, dr. Roger Abizaid iš Roslindale žmona, Milan Stettin, Henrikas Čepas ir Juozas P. Kairys, Fitzmaurice Motor Sales Brocktone savininkas. Tie patys atrinks ir geriausius šokėjus.

Todėl, merginos, tarkitės su savo draugėmis dalyvauti šokių varžybose, grojant Ferd. Smito orkestrui. Dovanos bus duodamos už Mamės ir papės polką, jaunimo polką, valsą, tango ir tvistą.

Lis ar sniegs, o susitiksime Romuvos parke rugpiūčio 11 d. mūsų radijo gegužinėje.

Steponas ir Valentina Minkai

Viešnia iš Floridos

Praeitą trečiadienį mus aplankė maloni viešnia iš Floridos — Jenny Nevienė.

Neviai ilgus metus yra gyvenę Worcestery. Jo apylinkėje ir Bostone jie turi labai daug draugų ir pažįstamų, todėl kasmet atvažiuoja jų aplankyti. Šiemet pats Juozas Nevis pasiliko Floridoj, nes po sunkios ligos vis dar neatgavo turėtų jėgų.

Atsilankius Keleivy, J. Nevienė nepamiršo ir Maikio tėvo. Jam paliko penkinę, kad galėtų pas Zacirką gaivinančio skystimėlio nusipirkti.

Svečias iš Venecuelos

Praeitą savaitę mus aplankė Kazio Tamošaičio palydėtas Juozas Menkeliūnas iš Venecuelos sostinės Caracas. Į JAV jis atvažiavo savo giminių ir pažįstamų aplankyti, dalyvavo šokių šventėje Chicagoje, skautų stovykloje Michigano valstijoje.

Venecueloje J. Menkeliūnas, matyt, gerai yra įsikūręs, nes gyvenimas JAV jo neviliojąs.

Svečiai iš Philadelphijos

Praėjusį savaitgalį Bostone viešėjo spaudos darbuotojas Juozas Bubelis ir inž. Vincas Gruzdys, atvykę iš Philadelphijos pasitarti ten šį rudenį ruošiamo literatūros vakaro reikalais. Ta proga jie lankėsi ir Cape Code, kur drauge su Gustaičiais ir Santvarais buvo J. Kapočiaus svečiai.

Kaip žinome, L. Enciklopedijos leidėjas, atvykus iš Australijos Pulgiui Andriušiui, organizuoja literatūros vakarų ciklą visose JAV.

N. ir V. Benokraičiai čia atostogavo

Nijolė ir Vitalius Benokraičiai buvo atvykę į Bostoną Nijolės tėvų Onos ir Pijaus Vaičaičių aplankyti ir atostogų praleisti. Juodu Illinois universitete ruošiasi daktaro laipsniui.

O. ir P. Vaičaičiai jau seneliai

Dr. Saulius ir Liucija Vaičaičiai, atvykę pas savo tėvus, susilaukė dukrelės Nidos. Sveikiname tėvus ir senelius Oną ir Pijų Vaičaičius.

JONUI BUIVYDUI

mirus, gilią užuojautą reiškiame jo žmonai Antanetai, dukrai Margaretai Carey ir seseriai A. Babravičienei.

Marijona Akelienė ir sūnūs Antanas, Albinas ir Petras Akeliai

JONUI BUIVYDUI

mirus, gilią užuojautą reiškiame jo žmonai Antanetai, dukrai Margaretai Carey ir seseriai A. Babravičienei.

Bronė ir Pranas Spūdžiai

Latvis parašė, o lietuviai...

Record American liepos 15 d. išspausdino latvių žurnalisto Osvalds Akmentins ilgoką straipsnį Pavergtųjų Tautų Savaitės proga. Lietuviai niekur tokių pastangų neparodė.

Nėra A. Vakauzienės

Mūsų dėmesį atkreipė į tai, kad Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Bostono skyriaus pirm. Aleksandros Daukantienės padėkoj. išspausdintoj Keleivio nr. 29, išleista Angelės Vakauzienės pavardė. Atsiprašome dėl korektūros klaidos.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

VIENINTELĖ LIETUVIŠKA KELIONIŲ ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ, atstovaujanti visoms vietinėms ir užsienio lėktuvų linijoms, kartu sutvarkanti viešbučius ir kelionių planus. **Specialiai žemos kainos vykstantiems į Floridą— MIAMI— iš Bostono, — tik $65.-**

VISŲ LĖKTUVŲ LINIJŲ BILIETAI (AIR TICKETS) IŠRAŠOMI BELAUKIANT — BE JOKIO PAPILDOMO MOKESČIO. PASITEIRAUKITE IR ĮSITIKINKITE — PATARNAVIMAS GREITAS.

Per TANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE galite atsikviesti į svečius savo gimines iš Lietuvos.

KARTU ĮRA

Globe Parcel Service, Inc.

IR

Podarogifts skyrius

per kurį galite išsiųsti savo giminėms pinigus, siuntinius ir rusiškų gaminių certifikatus.

ČIA GALITE PIRKTI SIUNTINIAMS VILNONES SKARYTES IR ITALIŠKUS NAILONINIUS LIETPALČIUS SU 10% NUOLAIDA.

Įstaiga atdara: kasdien nuo 9 val. iki 5 val. v.
ketvirtadieniais nuo 9 val. iki 7 val. v.
šeštadieniais nuo 8 val. iki 12 val. dn.

Galite rašyti ar skambinti lietuviškai:
390 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764
Vedėja: Aldona Adomonis

South Boston Savings Bank

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway., South Boston. Mass.

"Kur tūkstančiai taupo milionus"

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shallna ir adv. Jonas Grigalus. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai.

Turtas (Assets) virš $132,000,000

Dabar moka **5%** už visų rūšių taupomus pinigus

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tiktai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikit į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

KARŠTA LIETUVIŠKA RUGINĖ DUONA!

Įsidėmėkite, kad kiekvieną penktadienį po pietų ir sekmadienio rytą jau pardavinėjama karšta lietuviška ruginė duona šiose vietose:

So. Bostone:
917 E. Broadway.
Adams Food Shops —
469 E. 8th Street,
113 H Street.
Hill Stop. —G Street.
Jamaica Plain:
Mr. Brown, German Delicatesse
(31)

Peter Maksvytis
Carpenter & Builder
49 Church Street
E. Milton, Mass.
Atlieku visus pataisymo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamų namų ir biznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.
Telefonas: 698-8675

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
321 County Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tet. 798-3347
Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavo, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.
Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti gimines čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite.
Vedėjas A. Schyrinski

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS
siunčia betarpiškai
IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
ir kitus Rusijos okupuotus kraštus
Pristatymas greitas ir garantuotas
Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.
331 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068
Vedėjas J. Vaičaitis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868
yra vienintelė oficiali įstaiga Worcestery, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nueina greitai ir tvarkingai.
Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.
Vedėja B. Sviklienė

RADIJO PROGRAMA
Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoj Anglijoj iš stoties WLYN, 1360 kilociklų ir iš stoties FM, 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka r komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka.
Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnio
ĮPĖDINIS OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Vakarais iš anksto susitarus
447 BROADWAY
South Boston, Mass

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTĖ
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais—uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel AN 8-4649

Dažau ir Taisau
Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.
JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

DRAUDIMO AGENTŪRA
Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis senu adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

Flood Square Hardware Co.
Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieros Sienoms
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumberiams
Visokie geležies daiktai

FORTUNA FUEL Co.

Fuel Chief OIL HEATING EQUIPMENT

Dovanų certifikatas 55 / 164

24 valandų aptarnavimas

Ypatinga nuolaida apšildymui alyva

40 metų patyrimas

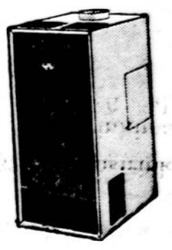

Fortuna Fuel Co. nuleis **100 dol. 00 ct.** **$100.00**

perkant bet kurią karštu vandeniu ar šiltu oru 'baseboard' šildymo sistemą.

Nėra rankpinigių — Ofisas ir pavyzdžių kambarys

Išsimokėti iki 5 m. (I-mas mokėjimas 1968 spalio m.)

487 Washington Street
Dorchester, Mass. 02124
436 1204

Pasiūlymas baigiasi 1968 m. liepos mėn. 31 d.

By *Vincent C. Fortuna*

Imkit ir skaitykit
Kipro Bielinio
knygą
TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA
Joje smulkiai aprašytos vergų stovyklos, kuriose bolševikinio teroro sistema, kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina — 75 centai.

STEPONO KAIRIO PORTRETAS
Keleivio administracijoje galima gauti dailininko Adomo Varno piešta Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo akto pasirašytojo Stepono Kairio spalvotą portretą 8 x 6 colių dydžio už 80 cnt.

Skelbtis Keleivyje yra pigu ir naudinga!